

2023

Balans

Jaarverslag commissaris van de Koning
Noord-Brabant

Balans

Jaarverslag commissaris van de Koning | Noord-Brabant

2023

Balans

Het thema van dit jaarverslag is balans. Wie het opzoekt in het woordenboek komt drie definities tegen. De boekhouder maakt de winst- en verliesrekening op en die moet kloppen. Vroeger zag je ze in de winkel, een tweearmige weegschaal met gewichten. Om het juiste gewicht te geven moest die in evenwicht zijn. De derde betekenis is evenwicht bewaren, in balans zijn. In dit jaarverslag maak ik de balans op van 2023.

Evenwicht, balans is een thema dat speelt in ieders leven. De verhouding tussen werk en privé, maar ook de zoektocht naar evenwicht in het dagelijks leven, waar steeds meer waarde gehecht wordt aan gezonde voeding en voldoende beweging. Ook in onze steeds verder digitaliserende maatschappij speelt balans een rol. We zijn voortdurend met elkaar in verbinding. Maar is er van achter die beeldschermen ook een echt menselijk contact? Sociale media kunnen verstorend werken, waarbij in de stroom van meningen, feiten en nuance onder druk staan. Het lukt alleen om antwoorden te vinden, oplossingen te vinden en keuzes te maken wanneer we de dialoog omarmen, naar elkaar luisteren, het gesprek aangaan.

Het was een vol jaar met hoogte- en dieptepunten. Een jaar met gemeentebezoeken, nieuwbenoemde, vertrekkende en waarnemend burgemeesters, ontmoetingen met ondernemers, gesprekken met ambassadeurs, contacten met Den Haag en Brussel, veteranen, bezoeken van leden van het Koninklijk Huis, lezingen en tentoonstellingen als “De Magie van Cuir Bouilli” in het Schoenenkwartier in Waalwijk of “Brueghel; de familieëunie” in het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch. Er waren ook momenten waarop we terugdachten, zoals de expositie “Nationaal Stilstaan bij Corona” in het provinciehuis, in aanwezigheid van Z.M. de Koning.

2023 was een jaar waarin een nieuw evenwicht in Brabant tot stand kwam. De uitslag van de verkiezingen van Provinciale Staten liet dat duidelijk zien. De nieuwe Staten traden aan. Er kwam, na een bewogen formatie, een nieuw college dat aan de slag ging met een bestuursakkoord met als titel ‘Samen maken we Brabant’. Ook de verkiezingen van de Tweede Kamer leidden tot nieuwe politieke verhoudingen in Nederland.

Het was ook het jaar waarin de burgemeester van de gemeente Maashorst, Paul Rüpp, mijn voorganger Frank Houben en Wim van der Leegte, industrieel boegbeeld, overleden. Ik herdenk hen met warmte.

Het afgelopen jaar kenmerkte zich door een grote dynamiek en verschuivingen. Dat is terug te zien in dit jaarverslag. Het was een zoeken naar evenwicht en balans. Ik krijg energie van de ontmoetingen en gesprekken. Wandelingen in de rijke Brabantse natuur, de prachtige steden en dorpen scherpden de blik en brengen rust. Ik heb er plezier in om dat met mijn foto's te delen.

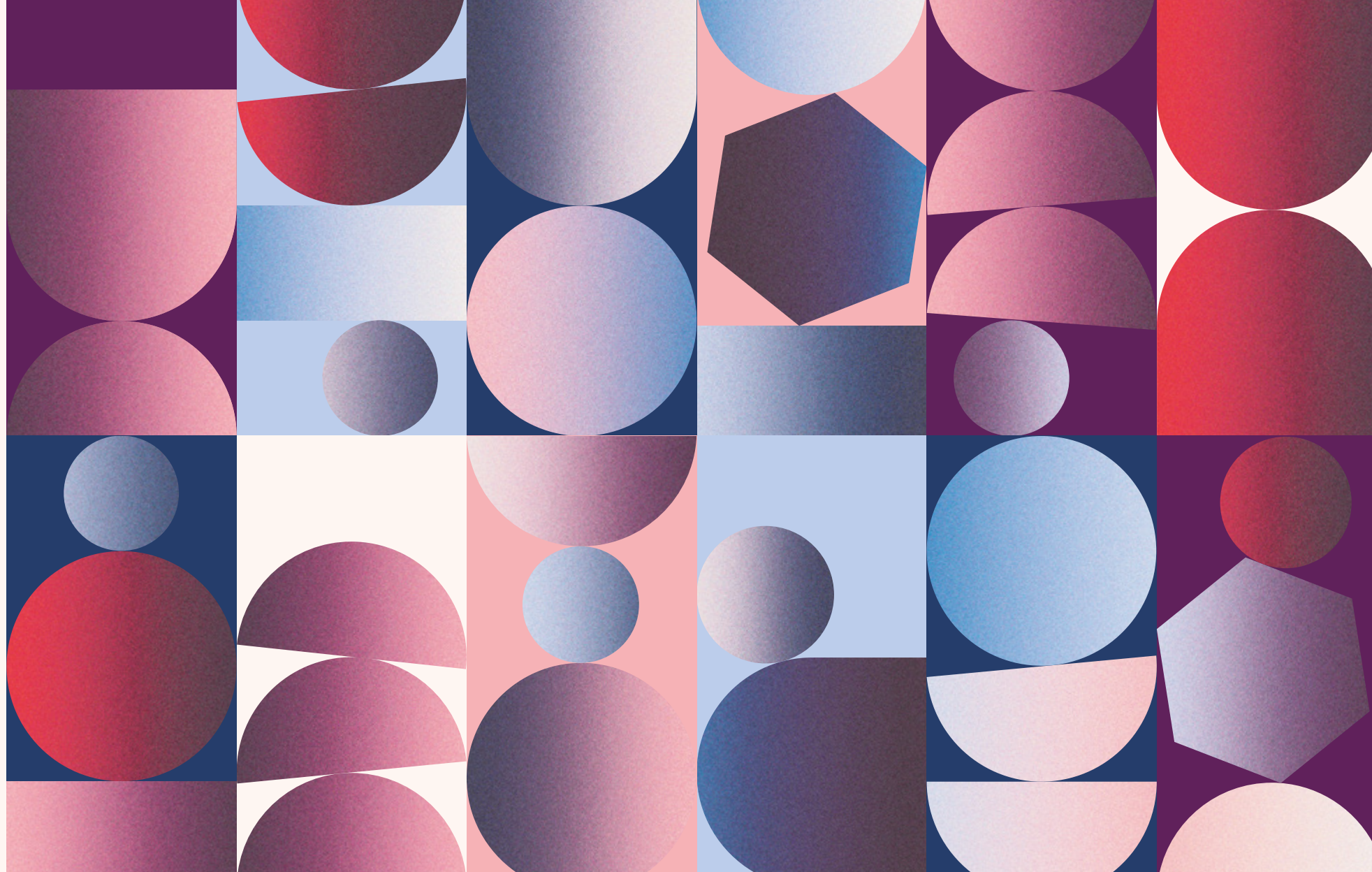
Ook het komende jaar belooft niet eenvoudig te zijn. Ik wens iedereen toe om ook in het nieuwe jaar de juiste balans te vinden. Wat mij dan in al het gewoel geruststelt, is dat wij in Brabant samen in gesprek zijn en steeds weer het goede evenwicht zoeken en vinden.

*Ina Adema,
Commissaris van de Koning*

Inhoudsopgave

10	Provinciale Staten	108	Koninklijke predicaten en onderscheidingen
26	Gedeputeerde Staten	116	Cultuurfonds Noord-Brabant
38	Bezoeken leden Koninklijk Huis aan Brabant	124	Werkbezoeken aan gemeenten
52	Wet Bibob	128	Internationale zaken
60	Bestuurlijke integriteit	138	Weerbare overheid
68	BrabantStad	142	Brabander van het jaar
74	De commissaris van de Koning en de burgemeesters	146	Nawoord studenten
80	In memoriam	148	Fotografen en fotobijschriften
90	Felicitaties	159	Colofon
92	Openbare orde en veiligheid		
102	Overzicht nevenfuncties en aanvaarde erecomités		

Januari

06-01

- Bezoek aan de kerststal in de Sint-Janskathedraal, 's-Hertogenbosch

08-01

- Nieuwjaarsconcert uitgevoerd door philharmonie zuidnederland, provinciehuis

09-01

- Kennismakingsgesprek met kandidaat-Statenleden BBB John Frenken, Marcel Berkvens en Angela Kuiper, provinciehuis

10-01

- Nieuwjaarsbijeenkomst voor de medewerkers, provinciehuis

11-01

- Herbeëdiging van Marjolein van der Meer Mohr, burgemeester van Rucphen, provinciehuis
- Installatie burgemeester Lieke Schuitmaker van de gemeente Alphen-Chaam, Galder

12-01

- Nieuwjaarsontmoeting 2023 Provincie Noord-Brabant, provinciehuis

13-01

- Nieuwjaarsbijeenkomst Eindhovensche Fabrikantenkring, Sint-Oedenrode

17-01

- Nieuwjaarsbijeenkomst van Z.M. Koning Willem Alexander en H.M. Koningin Máxima in het Paleis op de Dam, Amsterdam
- Tweejaarlijks diner Kring van commissarissen van de Koning en de provincie-secretarissen, Amsterdam

18-01

- Bijpraatafspraak met Kees Jan de Vet, dijkgraaf waterschap Brabantse Delta, provinciehuis
- Bijpraatafspraak met Hans van Griensven, voorzitter Veteranenplatform, provinciehuis
- Bestuurlijk overleg met B5 en Oss, provinciehuis

19-01

- Lunch met Algemeen secretaris en plaatsvervangend Algemeen secretaris van de Dienst Koninklijk Huis, Paleis Huis ten Bosch, 's-Gravenhage

20-01

- Afspraak met studenten (Britt Bakker en Esther Lubberdink) voor het jaarverslag 2022, provinciehuis
- Bijpraatafspraak met Annemieke de Groot, directeur Q-support, provinciehuis
- Bijpraten met Ivka Orbon, directeur BrabantAdvies, provinciehuis

22-01

- Uitspreken Preek van de Leek, Ontmoetingskerk, Bergen op Zoom

23-01

- Diner met de ambassadeur van Canada in Nederland, mevrouw Lisa Helfand, provinciehuis

24-01

- Werkbezoek aan de gemeente Maas-horst met Gedeputeerde Staten, Uden

25-01

- Lunchafsprake met burgemeester Hans Verheijen van Sittard-Geleen, provinciehuis

27-01

- Bezoek aan het taleninstituut Regina Coeli, de Zusters van Vught, Vught
- Vergadering Provinciale Regie Tafel, provinciehuis

30-01

- Vergadering Kring van commissarissen van de Koning, 's-Gravenhage

31-01

- Gastvrouw van de Vlaams-Nederlandse regeringstop in het Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch

Provinciale Staten

Op 15 maart 2023 konden alle Brabanders van 18 jaar en ouder naar de stembus om de nieuwe leden van Provinciale Staten Noord-Brabant te kiezen. De 55 gekozen Statenleden vormen het parlement van de provincie en vertegenwoordigen de inwoners bij belangrijke beslissingen. Provinciale Staten (PS) is 'de baas' van de provincie en controleert het dagelijkse bestuur van Noord-Brabant, Gedeputeerde Staten (GS).

Als commissaris van de Koning (CdK) ben ik de voorzitter van Provinciale Staten. Ik bewaak ook de orde tijdens de vergaderingen. De ambtenaren van de griffie helpen om de vergaderingen voor te bereiden. Het hoofd van de griffie is de griffier, Kirsten ten Cate. Ik werk veel met haar samen. Als ik afwezig ben, neemt één van de drie plaatsvervangend voorzitters het voorzitterschap waar. In 2023 waren dat tot de verkiezingen op 15 maart Wilma Dirken (VVD), Nico Heijmans (SP) en Alexander van Hattem (PVV). Op 27 oktober kozen PS Suzanne Zwart (VVD), John Frenken (BBB) en Jade van der Linden (GroenLinks) tot plaatsvervangend voorzitters voor de Statenperiode 2023-2027.

Taken Provinciale Staten

Provinciale Staten hebben drie kerntaken:

1. het controleren van Gedeputeerde Staten;
2. het stellen van kaders van beleid: dat betekent aangeven van de richting en de middelen van de gestelde beleidsdoelen;
3. het vertegenwoordigen van de samenleving.

Provinciale Staten zetten zich op diverse manieren in:

1. Statenleden praten veel met inwoners van Brabant, maar bijvoorbeeld ook met experts. Zo halen ze informatie op over wat er leeft in de samenleving;
2. Statenleden komen bijeen om te vergaderen. Dit gebeurt in kleiner verband, zoals themabijeenkomsten waarin van iedere fractie één vertegenwoordiger het woord voert. Dat kunnen Statenleden, maar ook burgerleden zijn. Deze laatste personen zijn niet als volksvertegenwoordiger gekozen, maar stonden wel op de kieslijst. Zij helpen met name in kleinere fracties te zorgen dat deze fracties ook aan iedere vergadering

kunnen deelnemen. Elke maand is er ook een vergadering met alle 55 Statenleden. Die vergadering vindt plaats onder mijn voorzitterschap;

3. In de diverse vergaderbijeenkomsten halen Staten- en burgerleden informatie op en vormen hun oordeel over de onderwerpen waarover wordt gesproken. In de vergaderingen met alle 55 Statenleden worden vervolgens besluiten genomen.

Wettelijke instrumenten

Statenleden hebben enkele wettelijke instrumenten die ze kunnen gebruiken bij hun werk.

1. Vragen stellen

Statenleden kunnen officiële vragen stellen aan het college van Gedeputeerde Staten. Ze kunnen dit op elk moment schriftelijk doen, maar ook mondeling tijdens de vergaderingen van Provinciale Staten;

2. Amendementen

Een amendement is een voorstel van een Statenlid om wijzigingen aan te brengen in een voorstel van Gedeputeerde Staten. Tijdens de Statenvergadering wordt er gestemd over het amendement. Als de meerderheid van de Staten het met de voorgestelde wijziging eens is, wordt deze doorgevoerd in het GS-voorstel;

3. Moties

Een motie is ook een voorstel van een Statenlid, maar het gaat meestal over het geven van opdrachten aan GS om iets te doen of te regelen. Ook over een motie wordt gestemd tijdens de Statenvergadering. Als de meerderheid vóór de motie stemt, moet GS de opdracht uitvoeren;

4. Initiatiefvoorstel

Statenleden kunnen zelf voorstellen maken en indienen. Dit noemen we een initiatiefvoorstel. Hiermee nemen leden van Provinciale Staten zelf het initiatief, en als de meerderheid vóór stemt, moet GS het uitvoeren;

5. Interpellatiedebat

Statenleden kunnen een debat aanvragen over een actueel onderwerp dat niet op de agenda van een Statendag staat. Dit noemen we een interpellatiedebat. Als een meerderheid van de Statenleden vóór het houden van een interpellatiedebat is, wordt het debat gehouden. Omdat het interpellatiedebat wordt beschouwd als een zwaar instrument, wordt dit niet vaak ingezet. In 2023 was er een interpellatiedebat waarin het college werd bevestigd op de stallendeadline.

Agendavergadering en Presidium

De voorzitters van de fracties in Provinciale Staten komen regelmatig bijeen in de Agendavergadering. De Agendavergadering bereidt de vergaderingen en bijeenkomsten voor de Statendagen voor. Alle stukken die bij PS binnenkomen, bijvoorbeeld voorstellen van het college van GS, uitnodigingen of brieven van organisaties en inwoners, gaan eerst naar de Agendavergadering. Bij deze stukken zit altijd een behandelvoorstel van de griffie. Bijvoorbeeld om een voorstel direct aan PS ter besluitvorming voor te leggen, of juist om eerst een themabijeenkomst te organiseren. Ook kunnen PS of GS een themabijeenkomst over een onderwerp aanvragen. De Agendavergadering geeft vervolgens een behandeladvies. Daarnaast komen de voorzitters van de fracties een paar keer per jaar bij elkaar voor het Presidium. Hierin wordt onder andere gesproken over de werkwijze en het functioneren van PS.

Statendagen

PS komen doorgaans twee keer per maand op een vrijdag bij elkaar voor een Themadag of een PS-dag.

Themadag

Wanneer de Agendavergadering besluit over een onderwerp een themabijeenkomst te organiseren, dan vindt deze plaats tijdens een Themadag. Tijdens een informerende bijeenkomst worden Statenleden geïnformeerd over een onderwerp. Hierbij sluiten ambtenaren aan, die feitelijke vragen op een themagebied kunnen beantwoorden. Ook worden tijdens zogenaamde expertmeetings deskundigen van buiten de provinciale organisatie uitgenodigd. Tijdens een oordeelsvormende bijeenkomst delen Statenleden standpunten met elkaar en met GS. Statenleden kunnen zo met meer kennis en argumenten vanuit verschillende gezichtspunten hun beslissingen nemen.

PS-dag

Tijdens een PS-dag vergaderen Provinciale Staten. Dit noemen we de Statenvergadering. De Statenvergadering vormt het einde van het proces en is bedoeld om de Staten besluiten te laten nemen. Meestal gaat de besluitvorming over voorstellen van het college, maar ook het Presidium of een individueel Statenlid kan een voorstel doen. Over sommige voorstellen wordt in de Statenzaal uitgebreid gedebatteerd, voor andere voorstellen volstaat een kortere argumentenuitwisseling of zijn de standpunten al duidelijk en kan er direct gestemd worden. Stemming over alle voorstellen vindt plaats aan het einde van de vergadering. Krijgt een voorstel een meerderheid van de stemmen van Provinciale Staten, dan gaan Gedeputeerde Staten het uitvoeren.

Het politieke jaar

Het eerste kwartaal van 2023 stond voor de Statenleden, naast de vergaderingen, in het teken van de campagne en de verkiezingen die plaatsvonden op 15 maart. In aanloop naar deze verkiezingen ging ik samen met kandidaat-Statenleden op bezoek bij een aantal MBO-scholen en een verzorgingshuis. Op 14 en 15 maart verwelkomde de provincie de NOS

voor het nationale verkiezingsdebat aan de vooravond van de verkiezingen en de uitslagenavond na sluiting van de stembussen.

Na de verkiezingen namen we afscheid van 36 Statenleden. In deze vergadering mocht ik Nurettin Altundal, Anne van Diemen, Tycho Holleman en Walter Manders een Koninklijke Onderscheiding uitreiken. Zij zijn benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. We verwelkomden 38 nieuwe Statenleden en ook twee nieuwe fracties (BBB en Volt). De BBB kwam met elf zetels nieuw binnen in de Staten en werd meteen de grootste fractie. De onderhandelingen tussen de BBB en een aantal fracties leidden echter niet tot een coalitie. Op 1 september presenteerden VVD, GroenLinks, PvdA, SP, D66 en Lokaal Brabant het bestuursakkoord 'Samen maken we Brabant!'.

Op 8 september gingen Provinciale Staten hierover in debat en werd het nieuwe college van Gedeputeerde Staten geïnstalleerd. Vier Statenleden werden lid van het college van Gedeputeerde Staten.

Met dank aan de inzet en de goede samenwerking tussen de griffie en de ambtelijke organisatie volgden

de Statenleden dit jaar een intensief inwerkprogramma. Hierin konden zij kennismaken met werkwijze van PS en de belangrijkste Brabantse thema's.

In november gingen Provinciale Staten twee dagen op werkbezoek naar Brussel. Onderweg naar Brussel bezochten zij twee Europese projecten waarin de provincie participeert. In Brussel brachten wij een bezoek aan het Huis van de Nederlandse Provincies, het Europees Parlement, het Europees Comité van de Regio's en de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU.

Ondertussen passeerden diverse dossiers de agenda van de PS-vergaderingen. Zo stond op 3 maart de wijziging van de Interim omgevingsverordening op de agenda. Er werd fel gedebatteerd over de stikstofreductie en de stallendeadline. Onderwerpen die later dit jaar nog meerdere malen terug zouden komen, zelfs in een interpellatiedebat op 29 september. Op 27 oktober vond een belangrijk debat plaats waarbij het Beleidskader Leefomgeving werd vastgesteld. Dit Beleidskader Leefomgeving biedt de basis voor het provinciaal handelen in gebiedsprocessen en het gezamenlijk

leggen van de 'ruimtelijke puzzel' in Brabant. Op 3 november vond, zoals elk jaar in de eerste helft van november, het begrotingsdebat plaats. De Staten stelden hierbij, in een vergadering van ruim elf uur, de begroting voor 2024 vast.

Vergaderingen volgen

Alle vergaderingen van Provinciale Staten zijn openbaar. Informatie over de vergaderingen kunt u vinden op de website noordbrabant.bestuurlijke-informatie.nl. Publiek is welkom in het provinciehuis en op de publieke tribune bij vergaderingen. Bovendien zijn alle vergaderingen van PS rechtstreeks te volgen via www.brabant.nl/pslive. Vergaderingen kunnen worden teruggekeken via de site noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl en via www.brabant.nl.

Belangstellenden kunnen zich ook aanmelden als Gast van de Staten via www.brabant.nl. Een Gast van de Staten krijgt een rondleiding door het provinciehuis en gaat in gesprek met een Statenlid. Ook is de gast welkom op de publieke tribune tijdens de PS-vergadering.

**Op 1 december 2023
was de samenstelling
van PS als volgt:**

BBB

Marcel Berkvens
Lia Damen
Johan van Dommelen
John Frenken*
Marco Havermans
Angela Kuiper
Wilfred Lauwen
Jeroen van Nostrum
Aloijs Rijvers
Sinne Tolsma
Corine van den Wildenberg

VVD

Roel Gremmen*
Joachim Jansen
Petra Lepolder
Tom Meylink
Carola Meuwissen
Jelle van Nuland
Rik van der Pluijm
Maartje Roelofs
Suzanne Zwart

GroenLinks

Daan van den Broek
Laura van Hazendonk
Jade van der Linden*
Tom Ludwig
Michiel Philippart

PvdA

Fiona Bijl
Ward Deckers*
Kevin Hordijk
Saskia van Hulten

SP

Nico Heijmans*
Irma Koopman
Oscar van Raak
Maurice Spapens

PVV

Maikel Boon
Alexander van Hattem*

Patricia van der Kammen
Tjerk Langman

D66

Kasper van de Langenberg
Matthijs van Miltenburg*
Dianne Schellekens
Floris Stoot

CDA

Ronnie Buiks*
Kees de Heer
Ezra Leeger
Tanja van de Ven

JA21

Willem Rutjens*
Kevin Nuijten

Lokaal Brabant

Hubert Koevoets*
Shah Sheikkariem

Partij voor de Dieren

Nikky Hamerslag
Ellen Putman*

Volt

Inge Vossen*

Forum voor Democratie

Jozef Minkels*

50PLUS

Jan-Frans Brouwers*

ChristenUnie-SGP

Anne Schipper*

Burgerleden

Floortje Bos, Volt
Noah Brok, CDA
Maaïke Manon Damen, JA21
Thom Damen, JA21
Jente van Eck, SP
Hetty Egger-van Oppen, Christen-
Unie-SGP
John Heckathorn, 50PLUS
Davy Jansen, Lokaal Brabant
Nicolas Knoester, Forum voor Demo-
cratie
Pim Kooke, Forum voor Democratie
Henry Liebrechts, 50PLUS
Rianneke Mees, Partij voor de Dieren
Nanny Nuijten, PvdA
Boy Sluïters, PVV
Anne-Miep Vlasveld, Partij voor de
Dieren
Leontine van der Vlist, Volt
Henri van Vulpen, ChristenUnie-SGP
Nelleke van Wijk, GroenLinks

*Fractievoorzitter

Februari

01-02

- Krans leggen bij de nationale herdenking 70 jaar Watersnoodramp bij het Nationaal Monument, Ouwkerk
- Toespraak houden bij de herdenking 70 jaar Watersnoodramp Brabant in de Martinuskerk, Halsteren
- In ontvangst nemen van de profielschets voor de nieuwe burgemeester tijdens de profielschetsvergadering van de gemeente Etten-Leur, Etten-Leur

02-02

- Kennismaking met de ambassadeur van de Verenigde Staten in Nederland, mevrouw Shefali Razdan Duggal, provinciehuis

03-02

- Prijsuitreiking in de categorie Vrouwen Elite tijdens de Wereldkampioenschappen Cyclocross, Hoogerheide

06-02

- Overleg met Marc Vermeulen, voorzitter van de Zuidelijke Rekenkamer, provinciehuis
- Bijeenkomst met Honorair Consuls, provinciehuis

07-02

- Toespraak tijdens Brabantse Sleutel-dragersborrel, provinciehuis

08-02

- Bezoek aan de gemeente Boxtel, politiebureau en gemeentehuis, Boxtel
- Installatie burgemeester Marieke Moorman van de gemeente Land van Cuijk, Boxmeer

09-02

- Werkbezoek aan de TU/e, Eindhoven

10-02

- Opening verrichten van het (jongeren) Lagerhuisdebat, provinciehuis
- Kennismakingsgesprek met kolonel Peter Kemna, Plaatsvervangend Commandant 13 Lichte Brigade, tevens Regionaal Militair Commandant, provinciehuis
- Interview met Marilou Nillesen van het BHIC voor de podcast Het geheugen van Brabant, aflevering 'Help, een vrouw als burgemeester!'
- Interview met Patrick Huisman, eindredacteur DTV Nieuws, Oss

11-02

- Telefonisch interview radio Son en Breugel met Jan Achttienribbe en Lucy van de Wier over de aanstaande verkiezingen
- BrabantStad SGDG-diner, JADS, 's-Hertogenbosch

14-02

- Kennismakingsgesprek (samen met de provinciegriffier) met Harold van de Velde (voorzitter beroepsvereniging Statenlidnu) en Yvon van Loon (directeur Statenlidnu). Inzet van gesprek: Ondersteuningsteam Weerbaar bestuur
- Het Oetelkonzert, Maaspoort, 's-Hertogenbosch

15-02

- Telefonisch interview met Pim Dikkers van het Brabants Dagblad – 'De Brabander: wie of wat is dat eigenlijk?'

16-02

- Werkbezoek aan Oerlemans Plastics, Giessen
- Aanwezig bij de verkiezingstour (MBO-scholen), Summa College, Eindhoven
- Het Kruikenconcert, Poppodium 013, Tilburg

17-02

- In ontvangst nemen Oetelpachtbetaling, in het provinciehuis bij de vijver
- Personeelscarnavaal, Café De Paternoster, 's-Hertogenbosch
- Het Klokkenberg Kielegats Koncert, Chassé Theater, Breda

18-02

- Carnavalsbezoek aan de Kuussegatters (Veghel), Lambertuskerk, Markt Molenstraat, Veghel

Gedeputeerde Staten

De door Provinciale Staten (PS) benoemde gedeputeerden vormen samen met mij het college van Gedeputeerde Staten (GS). Het college van GS is het dagelijks bestuur van de provincie en voert het beleid uit dat PS heeft vastgesteld. Ook evalueert het college het beleid en stelt zij beleidswijzigingen en nieuw beleid voor aan de Staten.

De collegeleden hebben ieder hun eigen portefeuille, maar werken daarinbinnen nadrukkelijk samen op portefeuille-overstijgende onderwerpen en steeds vaker ook binnen een gebiedsgerichte aanpak. De ambities uit het bestuursakkoord vragen om een nauwe samenwerking binnen en tussen de verschillende beleidsonderdelen. Voor de ontwikkeling en de uitvoering van dat beleid werkt het college bovendien veel samen met externe partners.

Als commissaris van de Koning ben ik voorzitter van het college, maar daarnaast heb ik ook een – zij het beperkte – inhoudelijke portefeuille met daarin bestuurlijke coördinatie, externe betrekkingen, provinciearchief, bestuurlijke integriteit (Bibob) en de Taskforce Brabant-Zeeland.

Het college bestond op 1 januari 2023 uit de gedeputeerden Martijn van Gruijthuijsen (VVD), Erik Ronnes (CDA), Anne-Marie Spierings (D66), Hagar Roijackers (GroenLinks), Stijn Smeulders (PvdA), Suzanne Otters (VVD) en Elies Lemkes (CDA). Na de Provinciale Statenverkiezingen van 15 maart verlieten Suzanne Otters en Anne-Marie Spierings het college; Suzanne Otters werd burgemeester van de gemeente Son en Breugel en Anne-Marie Spierings programmadirecteur bij ondernemersorganisatie Deltalinqs in Rotterdam. In de periode tot aantreden van het nieuwe college zijn de portefeuilles waargenomen door resterende collegeleden. Piet Buijtels was tijdens de gehele verslagperiode de secretaris van het college.

Bij de Provinciale Statenverkiezingen van 15 maart werd BBB de grootste partij en kreeg daarmee het voortouw bij de onderhandelingen. Op voorstel van BBB heeft Sacha Ausems (burgemeester van Waalwijk) vanaf 18 maart de eerste verkenningen uitgevoerd. In haar advies “Het gaat altijd over mensen” adviseerde zij op 12 april aan BBB, VVD, PvdA en GroenLinks om in gesprek te gaan over de vorming van een coalitie. Deze onderhandelingen

stonden vanaf 24 april onder leiding van formateur en burgemeester van Gouda, Pieter Verhoeve.

Op 16 juni werd door formateur Pieter Verhoeve bekendgemaakt dat de onderhandelingen gestopt waren en deze formatie daarmee ten einde was. Tijdens het daaropvolgende debat in PS op 23 juni werd een motie aangenomen waarin oud-gedeputeerden Bert Pauli en Erik van Merrienboer werden gevraagd te onderzoeken of VVD, GroenLinks, PvdA, SP, D66 en Lokaal Brabant voor de periode 2023-2027 samen een stabiel provinciebestuur kunnen vormen. Op 25 augustus maakten de formateurs bekend dat er een onderhandelaarsakkoord was bereikt. Een week later werden de kandidaat-gedeputeerden en het bestuursakkoord ‘Samen voor Brabant!’ gepresenteerd.

Tijdens het debat in PS op 8 september werd door de Staten een motie aangenomen waarmee aan het college werd verzocht het bestuursakkoord als uitgangspunt te nemen voor het te voeren beleid en de daartoe op te stellen begrotingen in de periode 2023-2027. Ook werd het college in de motie verzocht daar waar mogelijk met

alle politieke partijen gezamenlijke ambities te realiseren. Daarnaast werden Martijn van Gruijthuijsen (VVD), Hagar Roijackers (GroenLinks), Stijn Smeulders (PvdA), Jos van der Horst (SP), Saskia Boelema (D66), Marc Oudenhoven (Lokaal Brabant) en Wilma Dirken (VVD) als gedeputeerden geïnstalleerd.

Het college van Gedeputeerde Staten vergadert in de regel iedere dinsdagochtend. De vergaderingen vinden meestal plaats in het provinciehuis, maar kunnen ook op locatie of digitaal plaatsvinden. Via een openbare besluitenlijst en een digitale nieuwsbrief worden de besluiten van het college wekelijks bekendgemaakt via www.brabant.nl/besluitenlijst.

Een greep uit de in 2023 behandelde voorstellen:

Januari:

- Voortgang Regionale Energie Strategieën
- Gedragscode integriteit voorzitter en leden GS
- Brabants Migratie Informatiepunt
- Voorbereidingsbesluit grootschalige logistiek

Februari:

- Subsidies erfgoedinstellingen
- Resultaten impuls veiligheidscultuur
- Regionale woondeals
- Natuurdoelanalyses

Maart:

- Financieel voorjaarsbericht 2023
- Instrumentarium groenblauwe gebiedsgerichte aanpak
- Uitvoeringsagenda Cultuur, Erfgoed, Sport en Vrijetijd
- Houtskoolschets Brabants Programma Landelijk Gebied

April:

- Jaarstukken 2022
- Onderzoek financiële situatie Brabantse gemeenten
- Maatschappelijk verantwoord inkopen
- Faunabeheerplan

Mei:

- Regionaal Water en Bodem Programma 2022-2027
- Jaarverslag provinciearchivaris
- Incidentele middelen bibliotheekwerk
- Provinciaal meetnet Ammoniak

Juni/juli:

- Aanpak piekbelasting
- Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK)
- Schone Lucht Akkoord
- Onderzoek naar ervaren brede welvaart

September:

- Brabants ruimtelijk voorstel
- BrabantRing
- Havenstrategie Moerdijk 2030
- Begroting 2024

Oktober:

- Monitoring Brabantse bedrijventerreinen 2023
- Regionale Aanpak Laadinfrastructuur
- Trendrapportage openbaar vervoer 2022
- Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij versie 2.3

November:

- Nota verbonden partijen 2023
- Evaluatie Kinderen en Democratie
- Warmtetransitie
- Bevolkings- en woningbehoefteprognose

December:

- Internationalisering
- Tarieven stads- en streekvervoer en regiotaxi
- Subsidieregeling Professionele kunsten
- Beleidskader Toekomstbestendig Bestuur

Maart

04-03

- Open Dag in het provinciehuis in verband met de aanstaande verkiezingen, provinciehuis

05-03

- Prijzen uitreiken bij de finale van het Prinses Christina Klassiek Concours regio Zuid 1, Noordkade, Veghel

08-03

- Getuigschriften overhandigen tijdens 12½-jarig jubileum Brood en Rozen en Internationale Vrouwendag, Breda
- In ontvangst nemen van de profielschets voor de nieuwe burgemeester tijdens de profielschetsvergadering van de gemeente Bladel, gemeentehuis Bladel

09-03

- Samen met gedeputeerde Stijn Smeulders op bezoek bij de Onze Lieve Vrouwe Abdij in Oosterhout
- Aanwezig bij de verkiezingstour (MBO-scholen), Curio, Breda
- Gastspreker bij Rotary Club Heusden, Heusden

10-03

- Aanwezig bij de verkiezingstour (verzorgingshuizen), Catharinahof in Grave
- Gastspreker tijdens de verkiezingsactiviteit JOVD 's-Hertogenbosch, provinciehuis
- Vergadering Provinciale Regie Tafel, provinciehuis

11-03

- Diner Hippique tijdens Indoor Brabant, Brabanthallen, 's-Hertogenbosch

12-03

- Interview bij talkshow KRAAK van Omroep Brabant, Son
- Aanwezig bij het Nederlands Kampioenschap Maasheggenvlechten, Portaal de Vilt (aan de provinciale weg van Beugen naar Oeffelt)

14-03

- Opname voor Salon Van Gogh, Nieuw Sparrendaal, Vught
- Nederland Kiest: Het nationale debat van Provinciale Statenverkiezingen 2023, provinciehuis

15-03

- Nederland Kiest: De uitslagenavond van de Provinciale Statenverkiezingen 2023, provinciehuis

20-03

- Spreken tijdens de Jeroen Bosch-Summit, 's-Hertogenbosch
- Bezoek staatssecretaris van Justitie en Veiligheid Erik van der Burg aan Cranendonck, Maarheeze

22-03

- Gemeentebezoek aan de gemeente Boekel, Huize Padua, Boekel

23-03

- Kennismaking met de ambassadeur van Frankrijk in Nederland, de heer François Alabrune, provinciehuis
- Brabantborrel bij Nieuwspoor, 's-Gravenhage

24-03

- Bijpraatafspraak met Tjibbe Joustra, 's-Gravenhage

27-03

- Herdenkingsbijeenkomst Paul Rüpp, gemeentehuis Maashorst, Uden

29-03

- Bijpraatafspraak met Wilma Delissen-van Tongerlo, provinciehuis

30-03

- Bijpraatafspraak met Marian Kaljouw, Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA), provinciehuis

31-03

- Kennismakingsgesprek twee jongeren uit Irak op studiereis in Nederland, provinciehuis
- Luncheon met Ulysse Ellian, lid Tweede Kamer, provinciehuis

Bezoeken leden Koninklijk Huis aan Noord-Brabant

Het is altijd een eer en genoeg om de leden van het Koninklijk Huis bij hun bezoeken aan Brabant te mogen ontvangen en te vergezellen.

Op dinsdagmiddag 16 mei opende H.M. Koningin Máxima officieel het vernieuwde Van Gogh Village Museum in Nuenen. Van Gogh woonde tussen 1883 en november 1885 in Nuenen en schilderde daar een groot deel van zijn oeuvre, waaronder 'De aardappel-eters'. In het museum staat het leven en het werk van Van Gogh in deze periode centraal. Nieuw in het museum is het Vincents Lichtlab, gericht op jonge bezoekers. Met technologie, kunst en creativiteit kunnen zij zelf de effecten van kleur en licht ontdekken, ontwikkeld in samenwerking met hightech-bedrijf ASML.

H.K.H. Prinses Laurentien was op woensdagmiddag 21 juni in Gilze aanwezig bij de lancering van een samenwerking tussen het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en De Voorleeshoek. Na de lancering las Prinses Laurentien kinderen die in het AZC Gilze wonen voor uit het Nederlandse prentenboek 'Kleine Kangoeroe' en kreeg zij van de kinderen een rondleiding. Het doel van de samenwerking tussen het COA en De Voorleeshoek is om het belang van voorlezen in de moedertaal en de Nederlandse taal bij asielzoekerskinderen en hun ouders onder de aandacht te brengen.

Vrijdag 29 september opende Z.M. Koning Willem-Alexander in het provinciehuis van Noord-Brabant de expositie 'Nationaal stilstaan bij corona'. De Koning hing bij wijze van openingshandeling een foto op van zijn bezoek aan het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis in Dirksland op 13 april 2021.

In de expositie laten ruim 40 inwoners van het Koninkrijk foto's zien die verhalen vertellen over personen die tijdens de pandemie de meeste indruk op hen hebben gemaakt. De centrale vraag is: Bij wie sta jij stil? Het openingsprogramma bestond uit verhalen, muziek, dans en een officieel moment van stilstaan en werd live op TV uitgezonden door de NOS. Namens de regering waren aanwezig minister Conny Helder en staatssecretaris Maarten van Ooijen. Het Nationaal Comité stilstaan bij corona organiseerde de expositie en de opening. Het comité is door het kabinet ingesteld om te onderzoeken hoe kan worden stilgestaan bij de gevolgen die de coronacrisis op de samenleving heeft gehad. De voorzitter is Arno Brok, commissaris van de Koning in Fryslân.

De president van de Republiek Korea, Yoon Suk Yeol, bracht dinsdag 12 en woensdag 13 december een staatsbezoek aan Nederland. Dinsdagmiddag 12 december stond een bezoek aan ASML in Veldhoven op het programma. Samen met Z.M. Koning Willem-Alexander kwam president Yoon Suk Yeol naar Veldhoven.

Tijdens het bezoek aan ASML vond een dialoog plaats met CEO's uit de hightechsector waarin de Nederlands-Koreaanse samenwerking werd besproken op het gebied van innovatie en ontwikkeling van de halfgeleiderindustrie (microchips). ASML levert technologie voor de productie van halfgeleiders met lithografieapparatuur, dit is een belangrijk exportproduct naar de Republiek Korea. De Koning en president kregen vervolgens een rondleiding door de cleanroom waar de machines van ASML geproduceerd worden.

Leden van het Koninklijk Huis brachten tevens informele en besloten bezoeken aan onze provincie. Bij dergelijke bezoeken wordt de aanwezigheid van de commissaris van de Koning niet verwacht. In 2023 ging het om de volgende bezoeken:

Z.M. Koning Willem-Alexander opende donderdag 26 januari de nieuwe batterijfabriek van ELEO op de Automotive Campus in Helmond. ELEO ontwerpt en bouwt hoogwaardige batterijsystemen voor een breed scala aan industriële toepassingen, waaronder bouw- en landbouwmachines en commerciële voertuigen.

H.M. Koningin Máxima bracht op donderdagochtend 16 februari een werkbezoek aan ontwerpers in Eindhoven. Tijdens het bezoek stond centraal hoe een hecht netwerk van designers en creatieve broedplaatsen in Eindhoven bijdraagt aan de internationale positie van Nederlands design. De Koningin ging deze ochtend in gesprek met ontwerpers die zich voorbereiden op het presenteren van hun werk tijdens de Milan Design Week in Milaan, Italië.

Tevens bracht H.M. Koningin Máxima op 16 februari in Eindhoven een werkbezoek aan het Eindhoven Hendrik Casimir Instituut (EHCI). Het onderzoeksinstituut is onderdeel van de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e) en specialiseert zich in wetenschappelijk onderzoek naar onder meer fotonica. Fotonica is een wetenschappelijke discipline die zich bezighoudt met de wisselwerking tussen licht (fotonen) en materie en wordt gezien als sleuteltechnologie in de digitale en technologische ontwikkelingen van de toekomst. De TU/e is een van de voorlopers en grondleggers van deze technologie.

Z.M. Koning Willem-Alexander bezocht op donderdag 23 februari het collectief woonproject Boschgaard in 's-Hertogenbosch. Boschgaard wordt gebouwd op de plek van De Patio, het oude buurthuis van de Graafsewijk dat als kraakpand werd gebruikt. In samenwerking met woningcorporatie Zayaz worden sociale huurwoningen ontwikkeld en gecombineerd met een buurtcentrum en buurttakker. Het is in de gemeente 's-Hertogenbosch het eerste bouwproject binnen de sociale huur waarbij het initiatief volledig bij de toekomstige bewoners vandaan komt.

Dinsdagmiddag 14 maart bracht H.M. Koningin Máxima een werkbezoek aan diverse projecten van de Gelijke Kansen Community 's-Hertogenbosch. Tijdens dit werkbezoek stond het onderwerp kansengelijkheid voor kinderen en jongeren centraal. Met het Actieprogramma Talent Telt werkt een community van ruim honderd deelnemers aan deze doelstelling. De community bestaat naast de gemeente 's-Hertogenbosch onder meer uit ouders, scholen, kinderopvang, welzijnsorganisaties, sportverenigingen en cultuurinstellingen.

H.M. Koningin Máxima was donderdagmiddag 30 maart aanwezig bij een Fire Bucket Operatie training van het Defensie Helikopter Commando (DHC) op vliegbasis Gilze-Rijen. Na een introductie over de ontwikkelingen binnen de Koninklijke Luchtmacht, het helikopterdomein en de samenwerking met civiele organisaties, vloog de Koningin mee met een trainingsvlucht van een Chinook-helikopter waarbij een fictief brandgebied werd geblust.

Z.M. Koning Willem-Alexander bracht donderdagochtend 20 april op de High Tech Campus in Eindhoven een werkbezoek aan Holst Centre en aan PhotonDelta. Het bezoek stond in het teken van de toepassing van wetenschappelijk onderzoek naar fotonica voor innovaties in onder meer medische diagnostiek, autonoom rijden en datacommunicatie.

In Nationaal Park De Biesbosch was prof. mr. Pieter van Vollenhoven vrijdagmiddag 2 juni aanwezig bij het uitzetten van een groep vissen (zoetwater-vissen). De vissen zijn van een zender voorzien om informatie te kunnen verzamelen over de routes die ze volgen naar de zee en op welke plekken ze hun eten vinden. Professor Van Vollenhoven overhandigde een aantal van deze vissen aan vertegenwoordigers van het Wereld Natuur Fonds, Sportvisserij Nederland en ARK Rewilding Nederland.

H.M. Koningin Máxima, erevoorzitter van MIND Us, en minister Robbert Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap waren woensdagmiddag 14 juni aanwezig bij de presentatie van het rapport 'Harder, Better, Faster, Stronger?', een onderzoek naar stress en prestatiedruk onder studenten in het hoger onderwijs.

De bijeenkomst vond plaats bij Fontys Hogeschool in 's-Hertogenbosch. MIND Us wil dat jongeren grip krijgen op hun mentale gezondheid, zich veerkrachtig ontwikkelen en hulp weten te vinden als dat nodig is.

H.M. Koningin Máxima, erevoorzitter van SchuldenlabNL, woonde op woensdagmiddag 28 juni in Uden (gemeente Maashorst) bij familiebedrijf Vebego (gespecialiseerd in facilitaire dienstverlening, groenvoorziening en zorg) een actiebijeenkomst bij over de voortgang van de activiteiten van de Nationale Coalitie Financiële Gezondheid. Dit is een brede coalitie van bedrijven en organisaties die zich sinds eind 2022 inzet voor de financiële gezondheid van hun werknemers. Werkgevers spelen een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van financiële problemen en schulden bij hun medewerkers.

Op 28 juni bracht H.M. Koningin Máxima ook een werkbezoek aan onderwijs-expertisecentrum De Berkenschutse en de inclusieve woonwijk Kloostervelden in Heeze-Leende. Beide zijn onderdeel van de Stichting Kempenhaeghe, een expertisecentrum voor mensen met complexe epilepsie, slaapstoornissen en neurologische leer- en ontwikkelings-

stoornissen. In de nieuwe wijk Kloostervelden in Sterksel leven (zorg)cliënten en bewoners samen. Voorheen was op het terrein een instelling voor langdurige epilepsiewoonzorg gevestigd. Stichting Kempenhaeghe, de gemeente Heeze-Leende en ontwikkelaars hebben samengewerkt aan het proces van omgekeerde integratie, waar de buitenwereld naar binnen is gehaald.

H.M. Koningin Máxima opende op donderdagochtend 28 september het festival UNLimited van de Vereniging Universiteiten van Nederland in Congrescentrum 1931 in 's-Hertogenbosch. Tijdens de opening hield de Koningin (erevoorzitter van Stichting MIND Us) een toespraak. Minister Robbert Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap was ook aanwezig. UNLimited 2023 is een festival van de Nederlandse universiteiten voor iedereen die in, met of voor de universiteit werkt.

Z.M. de Koning bracht woensdagmiddag 25 oktober samen met minister Karien van Gennip van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een werkbezoek aan Moerdijk. Het bezoek stond in het teken van arbeidsmigratie. In West-Brabant zijn veel bedrijven afhankelijk van arbeidsmigranten. De regio heeft

daarom in 2021 als eerste Nederlandse regio een afsprakenkader voor arbeidsmigranten ondertekend, om hun rechtspositie en de huisvesting te verbeteren, problemen aan te pakken en het draagvlak te vergroten.

Donderdagmiddag 26 oktober bracht H.M. Koningin Máxima een werkbezoek aan de Dutch Design Week (DDW) in Eindhoven. Koningin Máxima maakte met Miriam van der Lubbe, creative head van DDW, een rondgang langs diverse ontwerpers en locaties. Ook het Brabant Ontmoet Café van de Provincie Noord-Brabant werd verrast met een bezoek. DDW bestaat sinds 2001 en trekt jaarlijks zo'n 350.000 bezoekers uit binnen- en buitenland. Koningin Máxima bezocht de DDW eerder in 2011 en 2016.

Z.M. Koning Willem-Alexander bracht dinsdagochtend 21 november een werkbezoek aan Stichting Ik Wil in Eindhoven. De stichting is één van de winnaars van een Appeltje van Oranje 2023 van het Oranje Fonds. Stichting Ik Wil heeft als doel de inwoners van Eindhoven met elkaar te verbinden. De stichting biedt, met behulp van ruim tachtig vrijwilligers, activiteiten aan zoals schilderles, taalles, koken

en een open inloopspreekuur. Met de Appeltjes van Oranje bekroont het Oranje Fonds jaarlijks uitzonderlijke sociale initiatieven die ertoe doen voor mensen in de samenleving. Z.M. Koning Willem-Alexander en H.M. Koningin Máxima zijn beschermgepaar van het Oranje Fonds.

Daarnaast was Z.M. Koning Willem-Alexander op dinsdag 21 november aanwezig bij het symposium 'Zorg op het Dorp' in Schaijk (gemeente Maashorst). De bijeenkomst stond in het teken van de kenmerken en de knelpunten rond zorg en welzijn op het platteland, van bewonersinitiatieven en van de kracht van kleine gemeenschappen. Het symposium was een initiatief van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen, Nederland Zorgt Voor Elkaar en Taskforce Oost (samenwerkingsverband van apothekhoudende huisartsen).

Product

Geef hier je...

Shape y...

ing or filling out long forms, but by telling us what you really think about it.

April

03-04

- Kennismaking met de ambassadeur van Duitsland in Nederland, de heer dr. Cyrill Jean Nunn, provinciehuis
- Diner-pensant minister-president Mark Rutte met de Kring van commissarissen van de Koning, Catshuis, 's-Gravenhage

04-04

- Reünie (voormalige) leden GS, provinciesecretarissen en griffiers van de provincie Noord-Brabant met partners, provinciehuis

05-04

- Werkbezoek Havenbedrijf Moerdijk en kennismakingsgesprek nieuwe CEO Port of Moerdijk, Paul Dirix, Moerdijk

06-04

- Bijpraatafspraak met Heleen Rutgers, Hoofdofficier van Justitie van het Arrondissementsparket Oost-Brabant, provinciehuis
- Kennismakingsgesprek met Edo Righini, directeur Muziekgebouw Eindhoven, provinciehuis

07-04

- Bijwonen Matthäus Passion, Catharijnekerk, Heusden

11-04

- Installatie burgemeester Suzanne Otters-Bruijnen van de gemeente Son en Breugel, Son en Breugel

13-04

- Te gast bij de vergadering Regionaal Overleg Veiligheid van Politie Eenheid Oost-Brabant. Themabijeenkomst over 'bestuurlijk handelen ten tijde van maatschappelijke onrust', Stadhuis, Eindhoven
- Aanwezig bij filmpremière natuurfilm van Brabants Landschap over de Brabantse Wal, C-Cinema, Bergen op Zoom

16-04

- Bijwonen van het galaconcert ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Politieharmonie Oost-Brabant, Muziekgebouw Eindhoven

17-04

- Vergadering Provinciale Regie Tafel, provinciehuis

18-04

- Aanwezig bij Lenteprikkel 2023 VNO-NCW Brabant-Zeeland, Theater De Bussel, Oosterhout

19-04

- Kennismaking met Els Tieman, programmadirecteur Ondernijning, Ministerie Justitie en Veiligheid, 's-Gravenhage
- Spreken bij bijeenkomst van VVAO (vereniging van vrouwen met hogere opleiding) afdeling 's-Hertogenbosch-Tilburg, Kasteel Maurick, Vught

21-04

- Ontvangst van Rotary Veghel in het provinciehuis

22-04

- Welkomstwoord deelnemers van de 31^e Truckersdag vanuit de gemeente Heusden, provinciehuis

24-04

- Aanwezig bij opening Electric Truck Assembly DAF Trucks, opening door Micky Adriaansens, minister van Economische Zaken en Klimaat, Eindhoven
- Overleg met Caroline van der Plas en Henk Vermeer (BBB), provinciehuis
- Bijwonen 1^e Kathedralenbouwersbijeenkomst, Sint-Janskathedraal, 's-Hertogenbosch

25-04

- Vergadering Algemeen Bestuur Taskforce RIEC, Tilburg

26-04

- Lintje uitreiken aan burgemeester Roderick van de Mortel van de gemeente Vught, Witte Raadhuis, Vught

Wet Bibob

Een belangrijk instrument in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit is de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob). Met deze wet kunnen we voorkomen dat criminelen bijvoorbeeld provinciale vergunningen misbruiken om strafbare feiten te plegen.

De Wet Bibob maakt het mogelijk om onderzoek te doen naar mensen en bedrijven waarmee de provincie zaken doet of wil gaan doen. Het gaat dan om een vergunning, subsidie, vastgoed- of overheidsopdracht. Als er een groot risico blijkt dat bijvoorbeeld een vergunning voor criminele doeleinden wordt misbruikt, kan de provincie deze weigeren of kunnen voorschriften worden opgelegd. Ook zoeken we naar mogelijke andere oplossingen om de risico's te minimaliseren. Het begrip 'evenredigheid' is daarbij belangrijk. De interventie die je pleegt, moet altijd geschikt, noodzakelijk en evenwichtig zijn.

Het belang van integriteitstoetsingen is groot. Er gaat een grote preventieve werking vanuit. Een Bibob-onderzoek kan diep kan ingrijpen in het persoonlijke leven van betrokkenen, bijvoorbeeld omdat ook strafrechtelijke informatie wordt meegewogen. Bij het verrichten van deze onderzoeken staat daarom zorgvuldigheid en het verantwoord omgaan met de informatie voorop. Een professioneel georganiseerde Bibob-eenheid voert deze taak uit.

Eind 2022 is het Bibob-beleid van de provincie Noord-Brabant geactualiseerd en het afgelopen jaar is er volop met deze beleidsregel gewerkt. Wij screenen in 2023 in totaal 227 vergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten. In enkele gevallen hebben we nader advies gevraagd aan het Landelijk Bureau Bibob.

In dit jaar sorteerden we ook voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze nieuwe wet vraagt aanpassing van het Bibob-beleid op het gebied van de vergunningen. Daarvoor heeft het college van Gedeputeerde Staten in december 2023 een wijziging van de beleidsregel vastgesteld, zodat ook in 2024 Bibob-onderzoeken kunnen blijven plaatsvinden naar bedrijven in

de provincie die een omgevingsvergunning nodig hebben om hun activiteiten te kunnen uitvoeren.

Hoewel de toepassing van de Wet Bibob een eigen verantwoordelijkheid betreft, kan dit niet worden uitgevoerd zonder een goede samenwerking met ketenpartners zoals het Regionale Informatie- en Expertise Centrum RIEC, het Openbaar Ministerie en het Landelijk Bureau Bibob. Ook de omgevingsdiensten en de eigen ambtelijke organisatie vormen belangrijke partners. De Bibob-eenheid heeft ook in 2023 onverminderd geïnvesteerd in een goede relatie met deze interne en externe partners. Zo beschermen we gezamenlijk de integriteit van de provincie Noord-Brabant.

Mei

04-05

- Kennismaking met de ambassadeur van Spanje in Nederland, mevrouw Consuelo Femenia Guardiola, provinciehuis
- Jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst Nationaal Monument Kamp Vught, Vught

05-05

- Informeel bezoek aan bevrijdingsfestival Brabant, Pettelaarse Schans, 's-Hertogenbosch
- Bijwonen van het 5 mei-concert, Koninklijk Theater Carré, Amstel, Amsterdam

06-05

- Openen Tentoonstelling Fischertechniekclub Veghel, Verpleeghuis De Watersteeg, Veghel

08-05

- Kennismakingsgesprek trainees De Toekomst van Brabant, provinciehuis
- Uitreiking Groene Pluim, De Kok Bouwgroep, Bergen op Zoom

11-05

- Bedrijfsbezoek aan de VDL-groep, Eindhoven
- Werkbezoek aan NXP Semiconductors op de High Tech Campus, Eindhoven

12-05

- Interview voor het burgemeestersblad van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, provinciehuis
- Aansluiten bij de Burgemeesterskring Brabant Noord-Oost, Noordkade, Veghel
- Interview tijdens feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van Den Ouden Groep en de opening van het vernieuwde hoofdkantoor, Schijndel

14-05

- Informeel bezoek aan de Vestingloop, 's-Hertogenbosch

15-05

- Aanwezig bij officiële presentatie van het kunstwerk van Gerard Philips, Gloeilampplantsoen, Eindhoven

16-05

- Officiële opening door H.M. Koningin Máxima van het Van Gogh Village Museum, Nuenen

17-05 & 18-05

- Op bezoek in het Vaticaan met de Politieharmonie Oost-Brabant, audiëntie bij de Paus en enkele concerten van de Politieharmonie, Rome, Italië

22-05

- Bestuurlijk Grensregio Overleg, provinciehuis
- Bestuursdiner IPO (Inter Provinciaal Overleg), Unie van Waterschappen en VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten), provinciehuis Zuid-Holland, 's-Gravenhage

24-05

- Bijpraatafspraak met minister Hanke Bruins Slot, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 's-Gravenhage
- Vergadering Algemeen Bestuur Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland, Tilburg
- In ontvangst nemen van de profielschets voor de nieuwe burgemeester tijdens de profielschetsvergadering van de gemeente Bernheze, gemeentehuis Bernheze

31-05

- Aansluiten bij de bijeenkomst van de Noord-Brabantse Bodekring, Het Oude Raadhuis, Oisterwijk

Bestuurlijke Integriteit

Helaas spelen er soms kwesties waarbij de integriteit van een burgemeester, gemeenteraadslid of wethouder in het geding is. De aard en ernst van een kwestie bepalen in welke mate ik daarbij betrokken word. De wijze van betrokkenheid is altijd maatwerk. De commissaris kan zich laten informeren over het verloop van de kwestie en indien nodig geeft zij advies of treedt zij op als bemiddelaar. Ook kan zij een onderzoek in gang laten zetten.

In de Provinciewet is de zorgplicht van de commissaris van de Koning voor integriteit geregeld. Artikel 182 van de Provinciewet luidt: “de commissaris is, volgens regels te stellen bij een door de regering gegeven ambtsinstructie, belast met: c. het adviseren en bemiddelen bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is”.

Verder staat in artikel 7b van de Ambtsinstructie commissaris van de Koning: “De commissaris informeert Onze Minister bij verstoorde verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is. Hij informeert Onze Minister daarbij tevens over de maatregelen die hij ter zake neemt”.

Hiermee is de ontstane praktijk als wettelijke plicht bij de commissaris ondergebracht. Ik wil beklemtonen dat het bewust omgaan met integriteitsrisico's permanente aandacht vraagt.

Achter de schermen sta ik in contact met burgemeesters van gemeenten waar er sprake is van een kwestie, vanwege de vertrouwelijkheid kan ik er inhoudelijk niet veel over zeggen. Mijn oude professie is een dankbare ervaring!

Integriteitstoets

Integriteit van politieke ambtsdragers is van cruciaal belang voor de kwaliteit van het openbaar bestuur, de democratie en het vertrouwen van burgers in de overheid. De aandacht voor bestuurlijke integriteit neemt toe. Volksvertegenwoordigers en bestuurders hebben een voorbeeldrol en moeten van onbesproken gedrag zijn.

Bestuurders en volksvertegenwoordigers functioneren in een ‘glazen huis’. Voorafgaand aan het binnentreden van dat ‘glazen huis’ is het voor kandidaat-bestuurders verstandig om te verkennen waar mogelijke (politieke) kwetsbaarheden liggen. Het voorkomen van integriteitskwesties is in het belang van de kandidaat, maar ook in het belang van de legitimiteit en het imago van het openbaar bestuur. Net als bij de voorgaande provinciale verkiezingen heb ik een integriteitstoets laten uitvoeren bij kandidaat-gedeputeerden.

De volgende stappen zijn daarbij doorlopen:

- Risicoanalyse uitgevoerd door Capra Advocaten:
 - Vragenformulier
 - Bewustwordingsgesprek
 - Analyse van de informatie
 - Rapportage
- Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
- Gesprek kandidaat-gedeputeerde met CdK

Er zijn geen feiten of omstandigheden inzake integriteit gebleken die een benoeming tot gedeputeerde in de weg stonden. Daar waar zakelijke of andere belangen van de kandidaat-gedeputeerde en / of hun familieleden de provincie raken of zouden kunnen raken, zijn afspraken gemaakt.

Juni

01-06

- Gemeentebezoek aan de gemeente Deurne, Museum De Wieger, Deurne
- Vergadering Provinciale Regie Tafel, provinciehuis

02-06

- In ontvangst nemen boek 'Noord-Brabantse wapens en vlaggen', provinciehuis
- Ontvangst twaalf veteranen uit Lelystad, provinciehuis

06-06

- Afscheidsreceptie van de Eerste Kamerleden, 's-Gravenhage
- Aansluiten bij het CDU-Saksen diner met de Duitse ambassadeur dr. Cyrill Jean Nunn, Kurhaus, Scheveningen

08-06

- Openingstoespraak van de netwerkbijeenkomst directieurenconferentie Ministeries EZK (Economische Zaken en Klimaat), LNV (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) en RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland), Noordkade, Veghel

11-06

- Opening verrichten tijdens 1 Ander Festival en rondleiding achter de schermen en over het festivalterrein, Kloosterpark, Schijndel

12-06

- Bijpraten met Caroline van Kessel, voorzitter Stichting Q-uestion, provinciehuis

13-06

- Diner met burgemeesters die afscheid hebben genomen in 2022, en hun partners, provinciehuis

15-06

- Ontbijtsessie bestuurlijke procesgroep Taskforce-RIEC, Stadhuis, Tilburg
- Bezoek aan de Brabant Collectie en bijpraten met Wim van de Donk, Tilburg University, Tilburg
- Lunchafpraak Henk Lemckert, Omroep West, provinciehuis
- Ontvangst Burger Sociëteit Veghel, provinciehuis
- Toespraak en officiële 'voltooiingshandeling' verrichten van Rijksmonument Landgoed De Klokkenberg, Breda

17-06

- Uitreiking Designprijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds, Design Museum, 's-Hertogenbosch

18-06

- Bezoek aan Kringgildedag Land van Cuijk, Oploo

20-06

- Bestuurlijk Overleg AZC Budel/Cranendonck, gemeentehuis, Cranendonck

21-06

- Aanwezig bij de lunch met het Nederlandse en Belgische Koningspaar tijdens het staatsbezoek aan België, met als thema 'Watermanagement', Kasteel van Senefte, België
- Bijpraatafpraak met Frans Weekers, secretaris-generaal Benelux Unie, Brussel
- Bijwonen strijkoncert van Amsterdam Sinfonietta en receptie ter gelegenheid van het staatsbezoek Nederlands Koningspaar aan België, theater Flagey, Brussel

22-06

- Onthulling drie monumenten voor de bemanningen van drie neergestorte vliegtuigen in de Tweede Wereldoorlog en kranslegging, Gemeentehuis Rucphen
- Prijsuitreiking provinciale sportdag, 's-Hertogenbosch

24-06

- Aanwezig tijdens de Nederlandse Veteranendag, 's-Gravenhage

25-06

- Aansluiten bij het 25-jarig jubileum pleibaan Vincent Blom, Sint-Janskathedraal, 's-Hertogenbosch

28-06

- Netwerklunch Vlaams-Nederlandse Delta, Belgische ambassade in Nederland, 's-Gravenhage
- Nader kennismakingsgesprek Attje Kuiken, fractievoorzitter PvdA, 's-Gravenhage
- Receptie ter gelegenheid van de Vlaamse feestdag, Kunstmuseum, 's-Gravenhage

29-06

- Gemeentebezoek aan de gemeente Breda, gemeentehuis Breda
- Uitspreken Bouvigne Waterlezing (met gouverneur Berx van de provincie Antwerpen), Waterschap Brabantse Delta, Breda

30-06

- Social Event (voormalig) commissarissen van de Koning en partners, Drenthe

BrabantStad

2023 was een historisch jaar voor BrabantStad. Een jaar waarin het netwerk met twee nieuwe steden werd uitgebreid. In juni traden Oss en Roosendaal toe tot het samenwerkingsverband. Zij versterken sindsdien de samenwerking tussen Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch, Tilburg en de provincie. De BrabantStad partners profiteren slim van elkaars sterkten en kwaliteiten. In de samenwerking staan grootstedelijke opgaven centraal. De steden en de provincie ontmoeten elkaar, werken (in wisselende coalities) samen en delen kennis en ervaringen op onderwerpen met betrekking tot grootstedelijk Brabant.

Het afgelopen jaar zat vol uitdagingen en kansen, een jaar waarin we binnen BrabantStad na een herijking een nieuwe koers hebben ingezet. Hierin staan intensieve samenwerking, ruimte voor actuele thema's, innovatie en elkaar ontmoeten centraal: dat is de kracht van BrabantStad. We werkten verder aan een duurzamere, innovatievere en beter concurrerende provincie. De Provinciale Statenverkiezingen in maart zorgden met de komst van

gedeputeerde Stijn Smeulders voor een nieuw stuurgroep lid en tevens voorzitter vanuit de provincie in de stuurgroep BrabantStad. Gezamenlijk blijven we de komende bestuursperiode aan de slag om te zorgen voor meer concurrentiekracht en duurzame groei binnen Noord-Brabant.

Al ruim 20 jaar werken wij samen binnen BrabantStad. Mede dankzij deze samenwerking behoort Brabant tot de top vijf van Europese kennis- en innovatieregio's. Al twee decennia lang zetten we ons samen in voor een beter Brabant, trekken we samen op in Den Haag en Brussel en onderhouden wij prettige contacten op elk bestuurlijk niveau. Dit is ook nodig, want de komende jaren staan ons flinke uitdagingen te wachten, zoals de energietransitie, het stikstofdossier en opgaves op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid en gezondheid.

Als commissaris van de Koning was ik in 2023 betrokken bij tal van BrabantStad-initiatieven en bijeenkomsten:

BrabantStad diner bij JADS

Op 13 februari stond het jaarlijkse BrabantStad diner op de agenda. Deze bijzondere traditie is hét moment waarop de ambtelijke top van Den Haag op informele wijze met bestuurlijk Brabant van gedachten wisselt over wederzijdse ambities en opgaves. Dit jaar ontvingen wij onze gasten bij de Jheronimus Academy of Data Science (JADS) in 's-Hertogenbosch. Samen met burgemeester Jack Mikkers heette ik de gasten welkom en gaven wij het woord aan Daan Rovers. Zij is voormalig Denker des Vaderlands en zette zich in die rol met name in voor 'publiek denken': niet voor of namens anderen denken, maar gezamenlijk, hardop en interactief denken. Zij ging tijdens haar keynote speech in op de toenemende rol van data en de veranderingen die zij teweegbrengen in het openbaar bestuur.

Tijdens een informeel diner spraken de veertien Haagse gasten vervolgens met Brabantse bestuurders over de wijze waarop grootstedelijk Brabant kan helpen bij het realiseren van nationale opgaven. Dit leidde direct tot concrete handelingsperspectieven en vervolgsafspraken. Wij kijken terug op een mooie avond waaruit opnieuw bleek dat het BrabantStad diner een gewaardeerd initiatief is waaraan we volgend jaar opnieuw invulling geven.

Informele openhaardontmoetingen met burgemeesters

Ook in 2023 nodigde ik de burgemeesters van 's-Hertogenbosch, Breda, Tilburg, Eindhoven en Helmond uit om informeel bij te praten. Ook dit gezelschap werd het afgelopen jaar uitgebreid met de burgemeesters van Oss en Roosendaal. Drie keer kwamen we bijeen om onderwerpen als energie, stikstof, veiligheid en andere lopende zaken met elkaar te bespreken.

BrabantStad-dinsdagen

In 2023 kwamen de colleges van de BrabantStad partners drie keer bij elkaar tijdens de BrabantStad-dinsdagen. Dit zijn dagen vol inspiratie die steeds in een van de deelnemende steden worden georganiseerd:

7 maart:

Breda – plaats van ontmoeting was de Triple O Campus in Breda, centrum voor creativiteit en technologie. Het thema van deze BrabantStad-dinsdag was data, dataficatie en gamification. Trendwatcher Farid Tabarki gaf een inspirerende lezing over de highlights rondom digitalisering. Aansluitend spraken we met elkaar over de actuele onderwerpen energie, vergroening, arbeidsmarkt en zorg.

20 juni:

Helmond – het onderwerp van deze dag op de Automotive Campus in Helmond was mobiliteit. Dit was de eerste BrabantStad-dinsdag waarop Oss en Roosendaal aansloten en dat werd dan ook gevierd en bezegeld. Mobiliteitsexpert Geert Kloppenburg vertelde ons over de winst die te behalen is in bijvoorbeeld het openbaar vervoer. Vervolgens spraken we in subgroepen met elkaar over de thema's bestaanszekerheid, innovatief bouwen, positieve gezondheid, financieel programmeren en mobiliteit.

21 november:

's-Hertogenbosch – we kwamen op de dag voor de Tweede Kamerverkiezingen bij elkaar in het provinciehuis. Met gastspreker Julia Wouters keken we vooruit naar de naderende verkiezingen, de peilingen en de verwachtingen en kansen die hier voor Brabant uit voortkomen. Aansluitend spraken we met elkaar over de thema's die de B7 agendeerden in een brief aan de provincie rondom de Provinciale Statenverkiezingen en de onderwerpen uit het bestuursakkoord voor de komende jaren 'Brabant maken we samen': economie, ruimtelijk voorstel, versterken van groen-blauw in de steden en verbinding stad-landelijk gebied, brede welvaart en gezondheid, stedelijke gebiedstransformatie, externe veiligheid in relatie tot verstedelijking en de energietransitie.

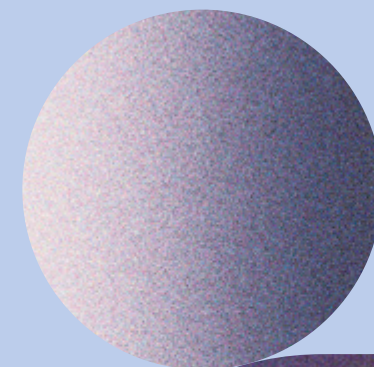
Tweedaags BrabantStad Prinsjesdag programma

Voor het eerst bracht BrabantStad dit jaar tijdens Prinsjesdag de colleges van de partners voor een tweedaags programma bijeen in Den Haag. Op 18 september dineerden we samen en bezochten we het Prinsjesdag cabaret. Op 19 september genoten we van een gezamenlijke lunchlezing

en bekeken we samen de Troonrede, waarin onze provincie prominent door de Koning werd vernoemd in zijn verwijzing naar Brainport. Iets om trots op te zijn! Wij sloten de dag af met de traditionele Brabantborrel. In een informele sfeer spraken de deelnemers over uitdagingen, kansen en risico's binnen en buiten Brabant. Een geslaagd programma waarmee wij Brabant wederom goed en herkenbaar op de kaart hebben gezet.

Kennismaking met nieuwe raadsleden

Een nieuwe bestuursperiode is begonnen en daarmee zijn ook nieuwe bestuurders gestart. Om hen bekend te maken met BrabantStad en om van gedachten te wisselen over de samenwerking binnen het programma was er op 24 november 2023 een samenkomst in het provinciehuis. Tijdens deze bijeenkomst konden fractievoorzitters en woordvoerders hun ambities en ideeën delen met betrekking tot BrabantStad. Aansluitend werden zij bijgepraat over resultaten uit het verleden en de toekomstige agenda.

Susannah Gordon : Ambassador of New Zealand

De commissaris van de Koning en de burgemeesters

De commissaris van de Koning heeft vanwege haar Rijkstaken diverse bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten overstaan van burgemeesters. Bij de uitvoering van deze taken werk ik intensief samen met de gemeenteraden en de door hen ingestelde vertrouwenscommissies. Mijn rol is vooral van belang voor het ordelijk verloop van de (her-)benoemingsprocedures. Ook waarnemend burgemeesters worden door mij benoemd.

Ik houd tweejaarlijks met alle burgemeesters een klankbordgesprek. Dit gesprek dient om echt goed bij te praten en eventuele signalen met elkaar te delen. Om een goede indruk te krijgen van het functioneren van een burgemeester beschik ik over het functioneringsverslag tussen de gemeenteraad (delegatie) en de burgemeester. In de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 heb ik met 20 burgemeesters een klankbordgesprek gevoerd. Het contact wordt geïntensiveerd als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld als er iets speelt binnen de gemeente. Naast de procedurele zaken heb ik als commissaris samen met de (plaatsvervangend) kabinetschef ook aandacht voor het wel en wee van de burgemeester. Ik ben natuurlijk zelf burgemeester geweest in twee gemeenten, in Lelystad en in het Brabantse Veghel, dus ik weet hoe het is om burgemeester te zijn. Het ambt van burgemeester is een mooie functie, maar soms ook eenzaam.

Burgemeestersbenoemingen

De procedure voor een burgemeestersbenoeming begint met het ontvangen van de profielschets in een bijzondere, openbare vergadering van de gemeenteraad. Dit is de zogeheten profielschetsvergadering. In de profielschets staat wat de gemeente van de nieuwe burgemeester verwacht. Een week later wordt de vacature gepubliceerd in de Staatscourant. Daarna kan drie weken worden gesolliciteerd. Samen met mijn kabinetschef vorm ik mij een oordeel over de kandidaten. In overleg met de vertrouwenscommissie van de gemeente maak ik daaruit een selectie. De commissie spreekt vervolgens met de geselecteerde kandidaten, meestal in twee rondes. De vertrouwenscommissie beoordeelt hen op de geschiktheid als burgemeester. De commissie brengt schriftelijk verslag uit om te komen tot een concept-aanbeveling aan de gemeenteraad.

In een besloten vergadering besluit de gemeenteraad op advies van de vertrouwenscommissie tot een voordracht aan de Koning. De beraadslagingen in de gemeenteraad over de bevindingen van de vertrouwenscommissie zijn niet openbaar en er geldt een eeuwigdurende geheimhouding voor de beraad-

slagingen. De aanbeveling moet twee personen bevatten. Tijdens de openbare vergadering wordt alleen de naam van de eerste kandidaat openbaar gemaakt en wordt verantwoording afgelegd over het gevolgde proces. Daarna wordt de aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gestuurd.

Voorafgaand aan de benoeming zal de kandidaat door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gescreend. De screening bestaat uit een onderzoek bij de AIVD en de Belastingdienst. Hierna volgt een gesprek met de minister en volgt de benoeming door Zijne Majesteit de Koning. Tot slot beëdig ik de burgemeester tijdens een bijzondere raadsvergadering in de gemeente.

Zes burgemeesters zijn in 2023 bij Koninklijk Besluit benoemd:

- 11 januari, mevrouw drs. L. Schuitmaker, Alphen-Chaam
- 1 februari, mevrouw drs. M.A.H. Moorman, Land van Cuijk
- 11 april, mevrouw mr. S.M. Otters – Bruijnen, Son en Breugel
- 5 juli, mevrouw drs. M. Mulder MSc, Bergen op Zoom
- 26 september, mevrouw M.C. Star-mans-Gelijns, Etten-Leur
- 10 oktober, de heer M.A.G. van den Bosch, Bladel

Een burgemeester wordt benoemd voor een ambtsperiode van zes jaar. Na deze zes jaar kan de burgemeester op aanbeveling van de gemeente worden herbenoemd.

Acht burgemeesters zijn in 2023 opnieuw benoemd:

- 1 januari, mevrouw mr. M. van der Meer Mohr, Rucphen
- 29 september, mevrouw drs. W.J.L. Buijs – Glaudemans, Oss
- 2 oktober, mevrouw mr. J.C.R. Keijzers – Verschelling, Oirschot
- 11 oktober, de heer drs. J.M.L.N. Mikkers, 's-Hertogenbosch
- 20 november, mevrouw J. van Aart, Loon op Zand

- 28 november, de heer drs. Th.L.N. Weterings, Tilburg
- 4 december, mevrouw D. Blok, Someren
- 6 december, de heer ir. C.J.C. van Rooij, Meierijstad

Om uiteenlopende redenen vertrekken burgemeesters uit hun gemeente.

Vijf burgemeesters kregen deze verslagperiode eervol ontslag:

- 1 januari, mevrouw dr. M.W.M. de Vries, Etten-Leur (op eigen verzoek)
- 1 februari, de heer ir. R.P.G. Bosma, Bladel (op eigen verzoek)
- 1 april, de heer drs. J.F.M. Gaillard, Son en Breugel (pensionering)
- 1 juli, de heer dr. F.A. Petter, Bergen op Zoom (pensionering)
- 1 oktober, de heer H.J. Looijen, Sint-Michielsgestel (op eigen verzoek)

Paul Rüpp

In 2022 is waarnemend burgemeester Paul Rüpp benoemd tot de eerste kroonbenoemde burgemeester van de fusiegemeente Maashorst. De vreugde sloeg helaas om in verdriet toen bleek dat de heer Rüpp ernstig ziek was. Tot een formele installatie is het helaas nooit gekomen. Na een kort ziekbed is Paul Rüpp op 26 maart 2023 veel te vroeg overleden. Hij wordt gemist als bestuurder, als burgervader, als raadgever en als vriend.

Waarnemend burgemeester

Soms moet een gemeente het langere tijd zonder een vaste burgemeester stellen. Dit kan bijvoorbeeld wegens langdurige ziekte, gedurende een burgemeestersprocedure na vertrek van een vaste burgemeester, of omdat de gemeente heeft besloten tot een herindeling. In al deze gevallen kan ik een waarnemend burgemeester benoemen.

Vijf waarnemend burgemeesters zijn in 2023 benoemd:

- 1 januari, de heer drs. M.L. Verheijen, Etten-Leur
- 1 februari, de heer ing. A.A.M.J. Walraven, Bernheze

- 1 februari, de heer W.I.I. van Beek, Bladel
- 26 september, de heer M.C. Bakermans, Dongen
- 1 oktober, de heer H.A.G. Ronnes, Sint-Michielsgestel

Één waarneming is gecontinueerd:

- 16 december 2022, mevrouw M.J.D. Donders – de Leest, Maashorst

Vier waarnemingen zijn ingetrokken:

- 11 januari, de heer drs. J.W. Bren-ninkmeijer, Alphen-Chaam
- 1 februari, de heer mr. W.A.G. Hillenaar, Land van Cuijk
- 26 september, de heer drs. M.L. Verheijen, Etten-Leur
- 10 oktober, de heer W.I.I. van Beek, Bladel

Ambtsjubilea

In 2023 vierde één burgemeester een 12½-jarig ambtsjubileum:

- 1 juli, mevrouw mr. M. van der Meer Mohr, Rucphen

39% van de burgemeesters is vrouw. Brabant telde op 1 januari 2024 22 vrouwelijke burgemeesters (kroonbenoemd en waarnemend).

Burgemeestersbijeenkomsten

Burgemeestersdag

In de provincie Noord-Brabant hebben we de gewoonte om jaarlijks met alle burgemeesters en hun partners op informele wijze bij elkaar te komen. Deze dag wordt altijd georganiseerd door één gemeente – of soms ook met een aantal samenwerkende gemeenten – in samenwerking met mijn kabinet. In 2023 vond de Burgemeestersdag plaats in de gemeente Altena. Burgemeester Lichtenberg en ik ontvingen de burgemeesters en hun partners in Fort Altena voor een lunch. Hier waren ook de leden van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten bij aanwezig. Tijdens de lunch hebben zij zich voorgesteld en was er de mogelijkheid voor een korte kennismaking. Daarna vertrok het gezelschap in twee bussen voor een bezoek aan Schouten Europe en Concordia Damen. Schouten is begonnen als een familiebakkerij in Giessen, maar inmiddels uitgegroeid tot een wereldwijd actieve onderneming die vooroploopt in de ontwikkeling, productie en verpakking van plant-based producten. In de haven van Werkendam heeft het gezelschap een bezoek gebracht aan Concordia Damen. De kernactiviteit van deze onderneming is het ontwerpen en bouwen van binnenvaart-, zeevaart- en offshore-vaartuigen met een innovatief en economisch profiel.

Na de bedrijfsbezoeken kwam het gezelschap samen in Woudrichem voor een korte stadswandeling. Op de Schapendambrug is de traditionele groepsfoto gemaakt. De Burgemeestersdag hebben wij afgesloten met een diner in Fort Altena.

Burgemeesterslunch

Een andere traditie die in Brabant plaatsvindt, is een lunch met nieuwe Brabantse burgemeesters en de leden van Gedeputeerde Staten. Tijdens de lunch geven de burgemeesters een korte impressie van hun eerste indrukken als burgemeester. In 2023 is er een burgemeesterslunch georganiseerd.

De volgende burgemeesters waren hierbij aanwezig:

- Jeroen Dijsselbloem, Eindhoven
- Marcel Oosterveer, Waalre
- Boy Scholtze, Drimmelen
- Lieke Schuitemaker, Alphen-Chaam
- Marieke Moorman, Land van Cuijk
- Suzanne Otters, Son en Breugel
- Margo Mulder, Bergen op Zoom
- Marina Starmans, Etten-Leur
- Maurits van den Bosch, Bladel

Burgemeestersdiner

Ook dit jaar heb ik een diner georganiseerd voor burgemeesters en hun partners die in de afgelopen periode afscheid hebben genomen van hun gemeente. Dit jaar vond het diner plaats op 13 juni.

Hierbij waren de volgende burgemeesters aanwezig:

- Gert de Kok, Drimmelen
 - Miranda de Vries, Etten-Leur
 - Remco Bosma, Bladel
 - Hans Gaillard, Son en Breugel
 - Frank Petter, Bergen op Zoom
- De heren Jorritsma (Eindhoven) en Hillenaar (Cuijk / Land van Cuijk) waren verhinderd.

Burgemeesterskringen

Dit jaar heb ik een bezoek gebracht aan de burgemeesterskringen Noordoost-Brabant en Midden-Brabant. Volgend jaar zal ik een bezoek brengen aan West-Brabant en Brabant Zuid-Oost.

In memoriam

In 2023 zijn ons twee grote Brabanders overleden die allebei op hun eigen manier steeds het verschil wisten te maken in de samenleving.

Wim van der Leegte

Wim van der Leegte, grondlegger van het VDL concern, overleed onverwacht op 19 november. Wim was actief en heeft als ondernemer in hart en nieren veel voor Brabant betekend. Hij zag kansen waar anderen problemen zagen en wist successen te behalen. Hij was benaderbaar voor iedereen en had een warm hart voor en oprechte verbondenheid met de mensen die voor hem werkten. In 2012 kreeg hij de Provinciepenning en het ereburgerschap van Brabant.

Wim bouwde het bescheiden metaalbedrijf van zijn vader uit tot een industrieel concern met meer dan vijftienduizend werknemers. Waar andere bedrijven in het buitenland gingen produceren, bleef hij dat vooral in Nederland doen. Hij werd geprezen om zijn vermogen om complexe zaken tot de eenvoud terug te brengen. Wim werd recent benoemd tot erelid bij PSV en was jarenlang voorzitter van de Eindhovensche Fabrikantenkring (EFK).

“Hij zag kansen waar anderen problemen zagen”

Frank Houben

Op 8 november overleed Frank Houben, commissaris van de Koningin van onze provincie van 1987 tot en met 2003. Frank is van grote betekenis geweest voor onze provincie. Als burgemeester, als commissaris maar ook door zijn inzet voor onder meer Brabants Landschap was hij onderscheidend. Hij maakte indruk door zijn vermogen met mensen in contact te komen, het gesprek aan te gaan, ook als het moeilijk was. Zijn diplomatieke optreden overbrugde tegenstellingen en dat bracht Brabant verder.

Frank heeft zich ingezet voor de ontwikkeling van Brabant in een sociaal, economisch en ecologisch evenwicht. Hij nam het initiatief om te komen tot een langetermijnvisie met het project 'Brabant 2050'. Cultuur, erfgoed en natuur hadden zijn belangstelling. Ook legde hij de basis voor de samenwerking tussen de provincie en de gemeenten van BrabantStad. In zijn tijd als commissaris van de Koningin en ook in de periode daarna was hij maatschappelijk betrokken en actief in tal van functies. Het belang van de samenleving en Brabant stond daarbij voorop.

“Hij maakte indruk door zijn vermogen met mensen in contact te komen”

Juli

01-07

- Installatie van Wim Hillenaar, nieuwe burgemeester Maastricht, Mosae Forum, Maastricht

03-07

- In ontvangst nemen van de profielschets voor de nieuwe burgemeester tijdens de profielschetsvergadering van de gemeente Heeze-Leende, gemeentehuis Heeze

05-07

- Middag meerijden met een provinciale weginspecteur, onderweg en Steunpunt Oud-Gastel
- Installatie burgemeester Margo Mulder van de gemeente Bergen op Zoom, Bergen op Zoom

06-07

- Bijpraten met Wilbert Paulissen (Politielief Oost-Brabant) en Gerda van Leeuwen (Politielief Zeeland-Brabant), provinciehuis
- Overleg met wethouder Dominique Hopmans (Bergen op Zoom), provinciehuis
- Afscheid Flevolandse gedeputeerden, provinciehuis Flevoland, Lelystad

10-07

- Vergadering Provinciale Regie Tafel, provinciehuis

12-07

- Zomeractiviteit kabinet en CdK (bezoek Risk Factory en rondvaart door de Biesbosch)

15-07

- Aansluiten bij Q-koorts bijeenkomst en uitreiking Hertog Jan aan Alfons Olde Loohuis, Herpen

21-07

- Aanwezig bij de intocht Vierdaagse Nijmegen (105^e editie), Nijmegen

Augustus

24-08

- Bezoek van Probus Veghel, provinciehuis

25-08

- Maurickoverleg, Agri & Food Plaza, 's-Hertogenbosch

27-08

- Brabantsedag Heeze met het thema 'Eureka!', gemeentehuis Heeze-Leende

31-08

- Bijpraatafspraak met Guiljo van Nuland (voorzitter Brabants Landschap), provinciehuis

Felicities

Brabantse burgers ontvangen een felicitatie van de commissaris van de Koning bij uitzonderlijke sportprestaties, huwelijksjubilea en andere bijzondere mijlpalen.

Brabantse topsporters ontvangen namens het college van Gedeputeerde Staten een felicitatie als zij een succesvolle sportprestatie hebben geleverd. Dit gebeurt als zij individueel of in teamverband een eerste, tweede of derde plaats hebben behaald op een Europees kampioenschap, een wereldkampioenschap, de Olympische of Paralympische Spelen, of een ander (inter-)nationaal toevenement.

In deze verslagperiode ontvingen diverse sporters en teams weer één of meerdere felicitaties voor succesvolle topprestaties.

Fem van Empel heeft in november met overmacht haar titel geprolonged op het EK Veldrijden in het Franse Pontchâteau. Ook bij de mannen was er succes op de fiets. Harrie Lavreysen pakte voor de vijfde keer op rij het goud op de sprint bij het WK Baanwielrennen in Glasgow.

Bij atletiek waren de Brabantse sporters ook bijzonder succesvol. Cathelijn Peeters en Eveline Saalberg schreven geschiedenis door op het WK Atletiek in Boedapest goud te winnen met de Nederlandse estafettevrouwen. Op de 4x400 meter estafette verbraken ze ook nog eens het Nederlandse record.

Een andere sportieve topprestatie is de Elfstedentriatlon van Maarten van der Weijden. Hij heeft in juni 200 kilometer gezwommen, 200 kilometer gefietst en 200 kilometer gewandeld voor het goede doel. Hij haalde daarmee ruim 3,7 miljoen euro op voor kankeronderzoek.

Bijzondere jubilea

Brabanders ontvangen van mij ook een felicitatie bij buitengewone huwelijksjubilea of bij de viering van een bijzonder hoge leeftijd. In 2023 heb ik 3.767 felicitatiebrieven gestuurd.

Ik stuurde een brief aan 2.952 echtparen die hun 60-jarig huwelijksjubileum vierden. 592 echtparen ontvingen wegens hun 65-jarige huwelijksviering een felicitatie, 38 echtparen stuurde ik een brief ter gelegenheid van hun 70-jarige huwelijksjubileum en 1 echtpaar vierde hun 75-jarige huwelijk.

In 2023 ontvingen 184 Brabantse burgers een felicitatie vanwege het vieren van hun honderdste verjaardag of hoger.

Openbare orde en veiligheid

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De commissaris van de Koning is primair provinciaal orgaan. Het voorzitterschap van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten en de verantwoordingsplicht naar Provinciale Staten zijn daarvan wezenlijke aspecten. Daarnaast is de commissaris ook rijksorgaan. Dat betekent dat ik ingeschakeld kan worden bij de uitvoering van rijkstaken. Deze bevoegdheden liggen met name op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Over de wijze waarop ik uitvoering geef aan rijkstaken ben ik verantwoordelijk verschuldigd aan de regering en niet aan Provinciale Staten.

Bevorderen samenwerking

In artikel 1 van mijn ambtsinstructie staat dat een commissaris van de Koning de samenwerking bevordert tussen de in zijn provincie werkzame rijksambtenaren en personen deel uitmakend van de krijgsmacht, en tussen deze functionarissen en het provinciaal bestuur, de gemeentebesturen en de waterschapsbesturen. Onderstaand de

belangrijkste onderwerpen en hoe ik daar invulling aan geef.

Natuurbranden

Het thema natuurbrandbeheersing staat hoog op de landelijke en provinciale agenda. Dit thema maakt voor het eerst onderdeel uit van het nieuwe provinciale bestuursakkoord. De kans op natuurbranden en de daarmee samenhangende kans op maatschappelijke ontwrichting wordt steeds groter.

De door klimaatverandering veroorzaakte droogte heeft invloed op de mogelijkheid om met repressieve middelen een natuurbrand te beheersen. Natuurbranden zijn niet altijd te beheersen vanuit de brandweer. Er is tevens goed natuurbeheer en goede ruimtelijke ordening nodig. Meer water en brandweer gaan dit probleem niet oplossen. Dit dossier raakt daarmee de taken van de provincie qua natuurbeheer, klimaatadaptatie en ruimtelijke ordening. Ik handel hierin vanuit mijn ambtsinstructie om de noodzakelijke samenwerking te bevorderen.

Ook ben ik sinds dit jaar namens de Kring commissarissen van de Koning dossierhouder voor natuurbranden.

Doel is het onder de aandacht brengen van de provinciale betrokkenheid en het bestuurlijke verantwoordelijkheidsgevoel te vergroten, omdat we dit alleen gezamenlijk kunnen oppakken.

Gebiedscommissies natuurbrandbeheersing

Op 18 december 2020 hebben de coördinerende burgemeesters van de gebiedscommissies natuurbrandbeheersing een brief ontvangen van mij. Een gebiedscommissie bestaat uit ten minste de gemeente (burgemeester), veiligheidsregio en terreinbeheerder(s). Maar het waterschap kan ook betrokken worden. In deze brief heb ik aangekondigd dat ik mijn coördinerende en toezichthoudende rol oppak om de voortgang en de ontwikkelingen in een 'Gebiedscommissie Natuurbrandbeheersing' te borgen. Onderdeel hiervan is een jaarlijkse terugkoppeling. In onze provincie zijn er ongeveer twintig gebiedscommissies. Wat op dit moment opvalt, is dat er een aantal koplopers is maar dat bij sommige gebiedscommissies de voortgang nog achterblijft. Veelal ontbreekt ook nog een bestuurlijke afweging van wat de centrale opdracht was.

Centrale opdracht

Voorkomen van een natuurbrand die niet meer te accepteren is voor de Gebiedscommissie Natuurbrandbeheersing. Centraal moet staan het opstellen en periodiek actualiseren van een natuurbrandbeheerplan. Dat plan moet uitgaan van een gedeelde opvatting over de doelstellingen, de inrichting en het beheer van het gebied in samenhang met de doelstellingen voor brandpreventie en -bestrijding.

Ik wil dan ook vanaf eind 2024 gaan werken met een openbare publicatie van de voortgang in een gebiedscommissie. Op dat moment zijn we vier jaar na de evaluatie in de Deurnese Peel. Zoals eerder aangeven mag de impact van natuurbranden niet onderschat worden. Dit heeft namelijk gevolgen voor mens, natuur, de vrijetijdseconomie en de infrastructuur.

Natuurbranden normenkader

Ik ben via mijn ambtelijke ondersteuning betrokken bij het ontwikkelen van een landelijk normenkader. Er zijn sinds april 2021 gesprekken tussen LNV, J&V, terreinbeheerders, veiligheidsregio's, Brandweer Nederland en provincies (natuur en kabinet CdK's). Er komt begin 2024 een bestuurlijk gesprek tussen de

minister van Natuur en Stikstof met onder andere de koepels IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Doel is om via de lijn LNV-provincies natuurbranden landelijk te gaan borgen.

Leren van het buitenland

Sinds 2021 steun ik de Wageningen Universiteit (WUR) in een Dutch-German Living Lab in het kader van FIRE-RES. Mijn kabinet neemt deel aan dit programma dat drie groepen mensen samenbrengt uit Nederland, Duitsland en Middellandse Europa. Het doel is diverse stakeholders te ondersteunen bij het overbruggen van disciplines om gezamenlijk brandmanagement verder te integreren in onze provincie en Nederland.

Brabantbrede hoogwateroefening

In 2022 was de Brabantbrede hoogwateroefening met een interregionaal beleidsteam (iRBT). Tijdens het Veiligheidsoverleg Brabantstad op 20 juni 2023 is bestuurlijk gesproken over de opvolging van de Brabantbrede hoogwateroefening in het bijzijn van de B7 burgemeesters (tevens voorzitters en plaatsvervangend voorzitters van de veiligheids-

regio's), de hoofdingenieur-directeur (HID van Rijkswaterstaat), de dijkgraven, watergraaf en de gedeputeerde hoogwaterbescherming. Tijdens dit overleg is bestuurlijk ingestemd met het instellen van een interregionale commissie (bestuurlijk en ambtelijk) op het onderwerp hoogwater en extreem weer. Mijn kabinet heeft in afstemming met alle partijen een voorstel gemaakt om Brabantbreed te komen tot een bovenregionale afstemming. Het doel hiervan is de samenwerking tussen deze partners te versterken en continu te streven naar verbeteringen in de samenwerking tussen de (crisis)organisaties. Voor nu maar ook voor in de toekomst.

Op dit moment zijn er binnen Brabant diverse samenwerkingsverbanden waarin al hard wordt gewerkt aan dit thema, alleen is er in heel Brabant (nog) geen (bestuurlijke) overlegvorm tussen alle betrokken partijen. De goede voorbeelden en producten die al zijn ontwikkeld, kunnen samenkomen in een bovenregionale afstemming. Het gezamenlijk uitwerken en implementeren van de leerpunten wordt nu nog bemoeilijkt door het ontbreken van een overkoepelende structuur tussen de functionele (water) én algemene kolom (openbare orde en veiligheid). Hierdoor zijn alle organisaties afzonderlijk bezig met deze evaluatiepunten met verschillende aanpak, capaciteiten en prioriteiten tussen organisaties. Een projectstructuur of overlegstructuur biedt de sturing die nodig is om de evaluatiepunten Brabantbreed op te pakken.

Uit de oefening blijkt dat wij in Zuid-Nederland risico's lopen. Die risico's overstijgen het niveau van één veiligheidsregio of waterschap. Brabantbrede samenwerking is noodzakelijk om in de (nabije) toekomst voorbereid te zijn. Wateroverlast zoals in juli 2021 in Limburg zal in Brabant andere gevolgen hebben. Voor de

hoge zandgronden zijn dat andere gevolgen dan voor het West-Brabantse kleigebied en de Biesbosch met getijdewerking.

Uit de evaluaties van het hoogwater in juli 2021 is het belang van een nog betere samenwerking (elkaar kennen) onderschreven. Daarom wordt voorgesteld om de overleggen te formaliseren en bestuurlijk te borgen. Dit wordt noodzakelijk geacht, gelet op de vele ontwikkelingen op het gebied van het verbeteren van de hoogwaterpreparatie (zowel mono- als multidisciplinair) en mogelijke bestuurlijke keuzes die hieruit voortvloeien. Bovendien zorgt klimaatverandering ervoor dat het risico op weerextremen en overstromingen de komende jaren alleen maar toeneemt.

Landelijke zoönose-oefening

Op 17 en 18 april was de derde fase van de landelijke zoönose-oefening. Een zoönose is een infectieziekte die van dier op mens kan overgaan. In de eerste fase van het zoönosetraject – het beleidstraject – is in kaart gebracht welke planvorming en draaiboeken er op het gebied van een zich ontwikkelende zoönose zijn en in hoeverre deze met elkaar samenhangen. In de

tweede fase – de tabletops – zijn alle betrokken partijen tegen de achtergrond van de planvorming met elkaar in gesprek gegaan over de praktische samenwerking: wie doet wat bij een zich ontwikkelende zoönose?

Deze oefening is mede op verzoek van mijn voorganger tot stand gekomen, om bij te dragen aan de gezamenlijke voorbereiding van alle betrokken partijen op een (grootschalige) uitbraak van een zoönose. Het was een oefening met de Brabantse veiligheidsregio's, GGD'en en de Ministeries van VWS en LNV, NVWA en RIVM.

Met de derde fase, de integrale oefening, is het zoönosetraject in april 2023 afgerond. In deze derde fase zijn er twee Regionale Beleidsteams georganiseerd in de veiligheidsregio's Brabant Noord en Brabant Zuidoost. Vanuit het Rijk was er een Gemeenschappelijke Beleidsteam (VWS-LNV). Op de tweede dag van de oefening kwam dit samen in een BAO-Z (Bestuurlijk Afstemmingsoverleg Zoönose). Momenteel wordt nog een synthese geschreven van alle drie de oefeningen zodat de ervaringen bruikbaar zijn voor heel Nederland. Vooruitlopend kan ik aangeven dat partijen elkaar

goed weten te vinden maar dat er wel aandacht nodig is voor afstemming met de algemene keten (openbare orde en veiligheid). De huidige structuur heeft zoveel in zich dat er voornamelijk afstemming is binnen de functionele keten (VWS-LNV). Met andere woorden, de aanpak van de gezondheidsrisico's en dierziekte is leidend maar er is ook afstemming nodig over wat de impact is op de samenleving vanuit maatschappelijke ontwrichting of onrust. Het BAO-Z verloopt met de huidige structuur logisch, maar het heeft dus iets in zich waardoor de verbinding tussen rijk en regio niet tot stand komt op dat onderdeel.

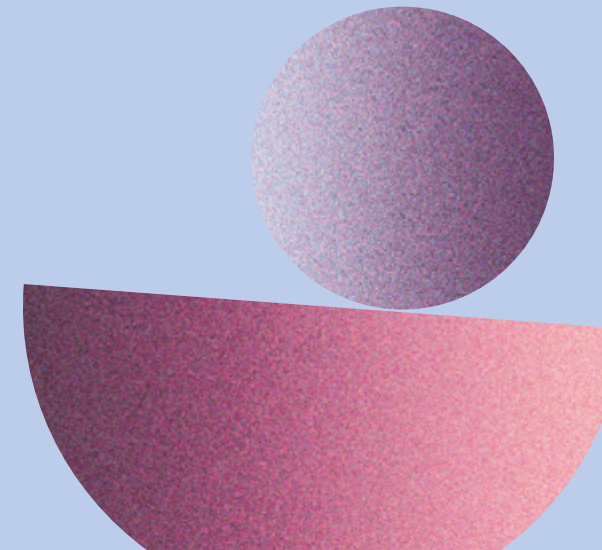
Daarnaast maak ik mij sterk om ervoor te zorgen dat er meer aandacht komt voor de nafase voor burgers. Ik wil in alle crisisplannen terugzien dat er direct gestart wordt met nazorg of monitoring van (mogelijke) langdurige effecten. Dit zijn duidelijk geleerde lessen vanuit de Q-koorts en coronaperiode. Deze aandachtspunten voor de nafase en de afstemming met de algemene keten worden onderschreven door het dit jaar verschenen derde onderzoek naar de coronacrisis van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Daarin staat dat risico's die zich later

manifesteerden geen onderdeel waren van de crisisaanpak. Voor deze nieuwe risico's, zoals post-covid en uitgestelde zorg, bood het kabinet in zijn crisisaanpak geen antwoord.

Noodverordeningen

In mijn rol als commissaris toets ik de noodverordeningen op de wettelijke criteria, als het niet mogelijk is dit door de gemeenteraad te laten bekrachtigen.

Dit jaar zijn er geen noodverordeningen daadwerkelijk ingezet. Er zijn wel drie noodverordeningen als concept getoetst maar die zijn uiteindelijk niet ingezet door de burgemeesters.

September

01-09

- 22^e Koningshoevenontmoeting met gastspreker Margriet Sitskoorn in de tuin van Tilburg University, Tilburg

03-09

- Kringgildedag van de Hoge Schuts, georganiseerd door het Onze Lieve Vrouwe en Catharinagilde Erp, Erp

04-09

- Bijwonen opening Academisch Jaar Tilburg University en presentatie kunstwerken afscheidsgeschenk Wim van de Donk als commissaris van de Koning, Tilburg

05-09

- Welcome Back Borrel IPO, Unie van Waterschappen en de VNG, Nieuwspoort, 's-Gravenhage

07-09

- Op bezoek bij de Zusters Franciscansen Veghel, Annahof, Wijbosch

11-09

- Ontvangst nieuwe gedeputeerden op hun eerste werkdag, provinciehuis

13-09

- Aanwezig bij de uitreiking van de Yad Vashem-onderscheiding 'Rechtvaardige onder de Volkeren', Lorentz Casimir Lyceum, Eindhoven
- 79^e Jaarlijkse herdenking Brabants gesneuvelden, Waalre

14-09

- Kennismakingsgesprek met de Britse ambassadeur mevrouw Joanna Roper en aansluitend bijwonen van de opening van de tentoonstelling van kunstenaar Saskia Olde Wolbers, gemeentehuis en Vincent van GoghHuis, Zundert

19-09

- Verenigde Vergadering der Staten-Generaal (Troonrede), Koninklijke Schouwburg, 's-Gravenhage
- Prinsjesdag Brabantborrel, Millers, 's-Gravenhage

20-09

- Vergadering Provinciale Regie Tafel, provinciehuis
- Afscheidsbijeenkomst Pieter van Geel (BrabantAdvies), kringloopboerderij 'Vaderland', Nederwetten

22-09

- Burgemeestersdag 2023, gemeente Altena

24-09

- Viering 150-jarig bestaan H. Lambertus Kerk - eucharistieviering door mgr. dr. Gerard de Korte, Haarsteeg

25-09

- Installatie burgemeester Marina Starmans-Gelijns van de gemeente Etten-Leur, Van Goghkerk, Etten-Leur

28-09

- Gemeentebezoek aan de gemeente Drimmelen, verschillende locaties

29-09

- Officiële opening van expositie Nationaal Stilstaan bij Corona door Z.M. de Koning tijdens live tv-uitzending (NOS), provinciehuis
- Verrichten opening tentoonstelling 'Brueghel; de familiereünie', Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch

Overzicht nevenfuncties en aanvaarde erecomités

Nevenfuncties

Aan het ambt gebonden

- Alle werkzaamheden en activiteiten voortkomend uit de ambtsinstructie CdK
- Voorzitter Cultuurfonds Noord-Brabant
- Lid Vlaams-Nederlandse Delta

Niet aan het ambt gebonden (Onbezoldigd)

- Voorzitter Curatorium Teldersstichting (2022-heden)
- Lid Raad van Advies Veteranen Platform (2018-heden)
- Voorzitter/Lid Cultuurfonds Bank Nederlandse Gemeenten (2016-heden)
- Lid Permanente Scoutingscommissie VVD (selectie leden 2e Kamer, 1e Kamer, EU en advisering andere functies zoals burgemeesterschap) (2013-2023)

Erecomités (betreft alleen naamsvermelding, vragen geen verdere inzet)

Vanaf 2020 aanvaarde eretitels, aan termijn van ambt verbonden

- Stichting Uniek, Uden
- Koninklijk Mannenkoor La Bonne Espérance, Eindhoven (Beschermvrouwe)
- Prinses Christina Concours, Den Haag
- Studiekring Thomas More 's-Hertogenbosch
- Brabantsedag, Heeze (Ambassadeurschap)
- Stichting Volkskerstzang 's-Hertogenbosch (Beschermvrouwe)
- Stichting Kupanda2grow, Den Dungen
- Nederlandse Vergadering Verenigde Naties, Den Haag
- Art Breda, Breda
- Stichting Deltaconcerten, Boxtel

- Biesbosch MuseumEiland, Werkendam
- Brabantse Familiebedrijven Genootschap, Nuenen (Beschermvrouwe)
- Brabantse Carnavals Federatie, Prinsenbeek (Beschermvrouwe)
- Philharmonie zuidnederland, Eindhoven (Beschermvrouwe)
- Koningshoevenontmoeting, Berkel-Enschot (Lid Raad van Advies)
- Kremers Award van Stichting Behoud Mijnhistorie, Roermond
- Stichting Bezoekerscentrum Militaire Erevelden, Bergen op Zoom
- Stichting Brabants Dialectenfestival, Lieshout
- Stichting Ruitersstandbeeld Philippe de Montmorency, Weert
- Noord-Brabantse Bodekring, Etten-Leur (Beschermvrouwe)
- Stichting Kleurke, Breda
- WoW! Mediaplatform Brainportregio, Eindhoven en omstreken
- Stichting Brood en Rozen, Breda
- Vicki Brownhuis, 's-Hertogenbosch

In 2023 aanvaarde eretitels t.b.v. eenmalige bijzondere evenementen en/of niet-structurele activiteiten

- Gildecultuurweekend 2023, Oisterwijk
- Internationale Vierdaagse Afstandsmarsen Nijmegen 2023
- Stichting Deken van Miertpenning, Veghel
- Landelijk Congres der Bestuurskunde 2024, Tilburg

Aanvaarde eretitels, op persoonlijke titel

- Veteranen Lelystad (Beschermvrouwe)
- Onze Lieve Vrouwe en Catharinagilde, Erp (Eredeken)
- Sint Barbaragilde, Veghel (Erelid)
- C.V. de Kuussegatters, Veghel (Groot Erekuus)
- Ereburger (voormalig) gemeente Veghel

Oktober

02-10

- Herbeëdiging van Judith Keijzers, burgemeester van Oirschot, provinciehuis

03-10 & 04-10

- IPO Jaarcongres, 's-Gravenhage

04-10

- Uitreiking Cultuurprijs Frank Meijer, Tramkade, 's-Hertogenbosch

05-10

- Bijwonen NGB-congres, Theater Odeon, Zwolle

07-10

- Opening verrichten tentoonstelling 'De magie van Cuir Bouilli, van Harnas tot Haute Couture' in het Schoenenkwartier, Waalwijk

10-10

- Aanwezig bij het Vragenuurtje havo 4-leerlingen, Mondriaan College, Oss
- Herbeëdiging van Jack Mikkers, burgemeester van 's-Hertogenbosch, provinciehuis
- Installatie burgemeester Maurits van den Bosch van de gemeente Bladel, gemeentehuis Bladel

11-10

- Aansluiten bij de Brabantdag 2023, Brainport Industries Campus, Eindhoven

12-10

- Inleiding geven bij de lunchbijeenkomst Rotary 's-Hertogenbosch West, 't Misverstant, Vught

13-10

- Extern afscheid GS-leden, provinciehuis

14-10

- Opening verzorgen van de jaarlijkse Hoedersbijeenkomst, Genneper Hoeve, Eindhoven
- Aansluiten bij de Federatiedag van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden, Vrijthof, Oirschot

21-10

- Bijwonen van de Buulse Proms, Zuiderpoort, Budel

23-10

- Relatie-event Dutch Design Week: What's Smart, Brabant Ontmoet Café, Ketelhuisplein (Strijp S), Eindhoven
- Bestuurlijk Grensregio-overleg, provinciehuis Oost-Vlaanderen, Gent, België

24-10

- Bezoek aan de Senioren van de Brandweer Veghel, Brandweerkazerne, Veghel

25-10

- Lunchbijeenkomst met de Koplopers van het BrabantSport Fonds, Safari Hotel Beekse Bergen, Hilvarenbeek

28-10

- Opnames Dag van de Ondernemer, Haar Drôme Kappers, Heeswijk-Dinther
- Dutch Design Week (DDW)-tour, Eindhoven

29-10

- Bijwonen herdenking van de Canadese gevallen en kranslegging in aanwezigheid van de Canadese ambassadeur de heer Hugh Adsett, Canadian War Cemetery, Bergen op Zoom

30-10

- Uitreiken van de Brabant Bokalen 2023, Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch

31-10

- Bijwonen afscheidsbijeenkomst van commissaris van de Koning Leen Verbeek, Agora Theater, Lelystad

Koninklijke predicaten en onderscheidingen

Predicaten

Koninklijk

Het predicaat 'Koninklijk' kan onder meer worden toegekend aan ondernemingen die wat betreft aard, omvang en betrouwbaarheid aanzien hebben en op hun gebied in Nederland een eerste of een zeer vooraanstaande plaats innemen, bij voorkeur met een internationale uitstraling. Het komt weinig voor dat bedrijven voor bovengenoemd predicaat in aanmerking kunnen worden gebracht.

Op 3 juni 2023 is bij gelegenheid van de viering van het 100-jarig bestaan van Heijmans NV het predicaat 'Koninklijk' uitgereikt aan de directie. Het Rosmalense bouwbedrijf heeft de officiële bedrijfsnaam hierop aangepast naar Koninklijke Heijmans.

108

Bij Koninklijke Beschikking Hofleverancier

Z.M. de Koning kan het recht tot het voeren van het Koninklijk Wapen met de toevoeging "Bij Koninklijke Beschikking Hofleverancier" toekennen aan kleine en middelgrote ondernemingen die een zeer belangrijke plaats innemen in hun regio en daarnaast minimaal 100 jaar bestaan.

In 2023 is dit predicaat verleend aan:
Gebr. Van den Eijnden Eindhoven BV,
Eindhoven.

Van Stratum Techniek BV,
Geldrop-Mierlo.

De Vet Mill Holding BV,
Land van Cuijk.

Café Bellevue,
Oss.

Koninklijke Erepenningen

De Koninklijke Erepenning is een ereteken dat kan worden verleend aan (sport-) verenigingen, stichtingen of instellingen. Het symboliseert het respect en de waardering die de Koning heeft voor bijzondere verdiensten.

Verleende Koninklijke Erepenningen:

R.K. Harmonie St. Caecilia,
Breda.

Kynologenclub de Baronie,
Breda.

Gemengd Koor 'De Veengalm'
Neerkant, Deurne.

Fanfare-Corps 'Concordia' Hooge
Zwaluwe, Drimmelen.

Harmonie Oude Post,
's-Hertogenbosch.

Harmonie Union Nuland,
's-Hertogenbosch.

Muziekvereniging De Eendracht,
Maashorst.

Katholieke EHBO-Vereniging Schijndel,
Meierijstad.

EHBO-vereniging Veghel,
Meierijstad.

Muziekvereniging Frisselstein,
Meierijstad.

Muziekvereniging Andara,
Tilburg.

Schutterij van het Gilde Sint Joris
Helvoirt, Vught.

Vughtse Mixed Hockey- en Cricketclub
M.O.P. (Maakt Onderling Plezier),
Vught.

Stichting De Dobbertjes,
Waalwijk.

109

Koninklijke onderscheidingen

613 Brabantse inwoners kregen dit jaar een Koninklijke onderscheiding toegekend. Het ging om aanvragen voor de algemene gelegenheid in het kader van Koningsdag en voor bijzondere tussentijdse gelegenheden. Ter gelegenheid van Koningsdag 2023 werden 484 inwoners van de provincie Noord-Brabant Koninklijk onderscheiden, 323 mannen (67%) en 161 vrouwen (33%). De uitreiking gebeurt in de regel door de burgemeester van de gemeente waar de gedecoreerde woont.

Tijdens de Lintjesregen heb ik aan de burgemeester van Vught, de heer R.J. (Roderick) van de Mortel, de versierselen behorende bij de Koninklijke onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje-Nassau mogen uitreiken voor zijn verdiensten in het openbaar bestuur en vrijwillige nevenactiviteiten.

Provinciale onderscheidingen

Provinciepenning - ereburgerschap van Brabant

De provinciepenning is de hoogste Brabantse onderscheiding en staat gelijk aan het ereburgerschap van Brabant. Deze provinciale onderscheiding bestaat uit een bronzen penning naar het ontwerp van de kunstenaar Niel Steenbergen uit Oosterhout.

Op 14 maart 2023 is de provinciepenning toegekend aan de heer drs. P.L.A. (Paul) Rüpp voor zijn verdiensten voor het openbaar bestuur in Brabant, als gemeenteraadslid, wethouder en locoburgemeester van de gemeente Uden, als gedeputeerde van Noord-Brabant en als (waarnemend) burgemeester van Maashorst. Tevens is hij actief geweest buiten zijn politiek bestuurlijke loopbaan, als voorzitter van het college van bestuur van Avans Hogeschool en als Kamerheer van Zijne Majesteit de Koning.

Op 20 september 2023 heb ik de provinciepenning uitgereikt aan de heer drs. P.L.B.A. (Pieter) van Geel vanwege zijn bijzondere bestuurlijke inzet voor Brabant in het openbaar

bestuur, als lid van Provinciale Staten van Noord-Brabant, gedeputeerde Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant, staatssecretaris van Milieu, fractievoorzitter CDA Tweede Kamer en vicevoorzitter van het CDA. Ook buiten zijn politiek bestuurlijke hoofdfuncties is hij bijzonder actief geweest. Zo was hij o.a. commissaris bij de Goeden Doelen Loterij, de Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval en Luchtverkeersleiding Nederland. Hij is voorzitter van het Adviescollege Landelijke Publieke Omroep en was vanaf 2015 voorzitter van de Provinciale Raad voor de Leefomgeving.

Hertog Jan

Deze provinciale onderscheiding wordt toegekend aan Brabanders die zich gedurende langere tijd bijzonder hebben ingezet op één maatschappelijk terrein in de provincie.

Voor zijn empathie en enorme toewijding voor Q-koortspatiënten, zijn cruciale rol in de ontdekking, adequate signalering, educatie over en behandeling van Q-koorts op lokaal, regionaal en landelijk niveau en bovendien als mede-initiatiefnemer van het Brabants Kennisnetwerk Zoönosen, is op 15 juli 2023 de provinciale onderscheiding Hertog Jan toegekend aan de heer drs. A.G.M. (Alfons) Olde Loohuis.

Cultuurfonds Noord-Brabant

Vele toekenningen aan bijzondere cultuur- en natuurprojecten, een impuls voor nieuwe makers en het eerste lustrum voor het Brabants Boek Present. Als voorzitter van het Cultuurfonds Noord-Brabant kijk ik terug op een periode waarin veel (jong) talent werd ondersteund én gevierd.

Conservatorium Talent Award

Voor de vijfde keer was het Cultuurfonds medeorganisator van de Conservatorium Talent Award (CTA). Het muzikale jazzevenement aan de vooravond van Jazz in Duketown biedt letterlijk en figuurlijk een podium aan aanstormend talent in verschillende disciplines: van zang tot contrabas.

De beste studenten van zes Nederlandse conservatoria streden op 13 mei in de Azijnfabriek in 's-Hertogenbosch om de Conservatorium Talent Award 2023. Een professionele vakjury beoordeelde de talenten op speltechniek, improvisatie, overtuigingskracht, creativiteit en presentatie.

Joop de Graaf van het Conservatorium Amsterdam sleepte de Conservatorium Talent Award 2023 in de wacht. Deze prijs bestaat uit € 5.000 om te besteden aan talentontwikkeling en een optreden tijdens Jazz in Duketown

en het Make it Jazz Festival in Tilburg. Ook de compositieprijs werd uitgereikt aan De Graaf. Deze prijs werd mogelijk gemaakt door het Mingus-fonds, een CultuurFonds op naam.

Nieuwe Makersregeling

Vijftien nieuwe makers ontvingen van het Cultuurfonds een financiële bijdrage voor het aangaan van een artistiek project, experiment of maakproces. Creatieve professionals uit alle kunst disciplines konden begin 2023 een aanvraag doen. Met deze laagdrempelige regeling biedt het Cultuurfonds startende, creatieve makers ook zonder rechtsvorm via een financiële bijdrage de mogelijkheid om tijd 'te kopen' en te doen waar ze goed in zijn: onderscheidend werk maken, componeren of schrijven bijvoorbeeld. Uit ruim negentig inzendingen werden vijftien projecten geselecteerd.

Designprijs 2023

In het Bossche Design Museum heb ik op 17 juni de Designprijs 2023 uitgereikt aan de Bredase social designer Manon van Hoeckel. Haar vondsten zijn even briljant als betekenisvol. Met kleuren en patronen in sop heeft zij het glazenwassen in zorginstellingen omgetoverd tot een wekelijks geluismoment voor medewerkers en bewoners. En voor asielzoekers richtte zij een officieuze ambassade op, vooral om te laten zien wat deze mensen voor Nederland kunnen betekenen. Tekenend voor Manon is haar aanpak om het incidentele vervolgens structureel te maken. Voor de zorginstellingen maakte zij afspraken met professionele glazenwasbedrijven en voor de asielzoekers bedacht zij een manier om toch wat geld te verdienen. Zo weet zij met haar ontwerpen blijvende vooruitgang te bereiken.

Tijdens de uitreiking werd een presentatie geopend in het Collab van het Design Museum, die speciaal voor de Designprijs 2023 werd samengesteld. Werk van Manon van Hoeckel was hier samen met werk van Boey Wang en Shahr Livne – de andere twee genomineerden – enkele maanden te zien.

Brabants Boek Present

Met Nargis schreef Forugh Karimi (winnaar Hebban Debuutprijs 2023) het vijfde Brabants Boek Present. Verhalen vertellen zit in haar DNA en als psycholoog weet ze niet alleen interessante perspectieven te vinden, maar ook personages en lezers op verrassende manieren te verbinden.

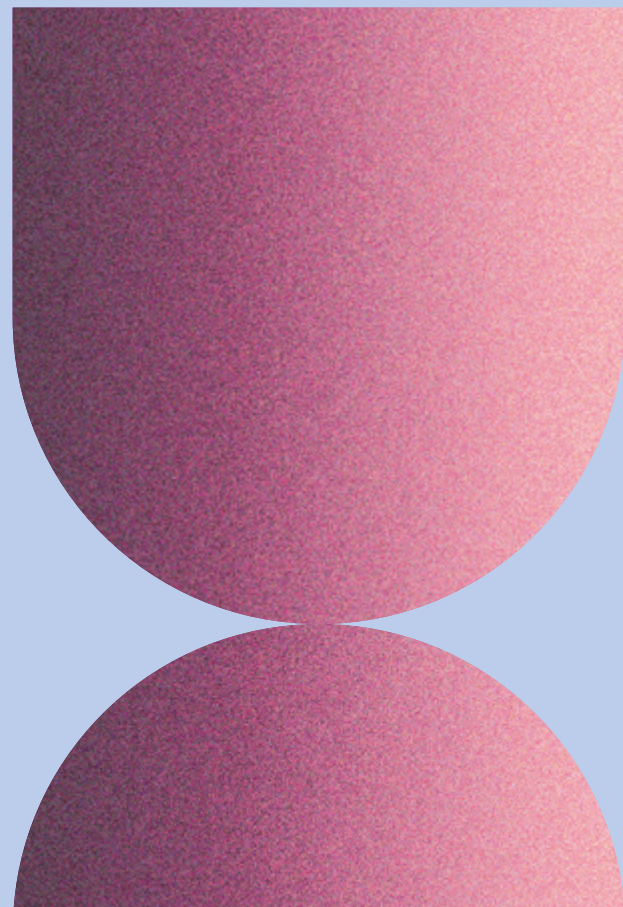
Forugh schrijft over de 17-jarige Nargis, die geboren is in een AZC en opgroeit in een warm en liefdevol gezin in Nederland. Ze is druk met haar examenjaar op het gymnasium, maar vooral met het feit dat haar familie door een incident uit elkaar gevallen is. Ze ontrafelt wat en waar het precies mis is gegaan – en probeert het gezin weer bij elkaar te brengen.

De jubileumeditie werd op 3 september feestelijk gepresenteerd tijdens het festival Boeken in de Wei in Breda. Van 2 tot en met 10 september kregen lezers het Boek Present cadeau bij alle deelnemende Brabantse boekhandels. Als extra verjaardagscadeau kregen lezers het tweede toegangskaartje gratis in tien Brabantse kunstmusea.

Cultuurprijs

Op 4 oktober 2023 had ik het genoegen om de Cultuurprijs Noord-Brabant te overhandigen aan de Bossche landschapsarchitect Frank Meijer. De uitreiking vond plaats in het Werkwarenhuis in 's-Hertogenbosch tijdens het 25-jarig jubileumfeest van MTD Architecten, het ontwerp bureau waar Meijer mede-eigenaar van is.

Meijer weet als landschapsarchitect gisteren, heden en morgen te verbinden. Zijn oeuvre is even omvangrijk als divers. Sinds 1980 tekende hij voor meer dan honderd projecten. Zijn ontwerpen voor stadscentra, universiteitscampussen, wegen en luchthavens hebben een tijdloze rust en zijn sterk door de context geïnspireerd. In Brabant zie je zijn meesterhand onder meer terug in de Stadswalzone en het Zuiderpark in 's-Hertogenbosch, natuur- en landschapsgebied Moerenburg en de Tilburgse binnenstad, de campus van de Technische Universiteit Eindhoven en het entreeplein en de boulevard van Eindhoven Airport. Buiten Brabant draagt het dakbos op het Collectiegebouw in Rotterdam Meijers' signatuur, gerealiseerd in samenwerking met architectenbureau MVRDV.

Brabant Bokalen

Voor hun vrijwillige inzet voor cultuur en natuur ontvingen Hendrik van der Aalst, Penny Klamer-Suppers en Piet de Jongh de Brabant Bokaal 2023. De onderscheiding van het Cultuurfonds Noord-Brabant gaat ieder jaar naar een persoon of vrijwilliger die zich op meer dan bijzondere wijze inzet voor cultuur en natuur in de provincie.

Op 30 oktober zijn de bokalen in het Noordbrabants Museum door mij uitgereikt aan:

Hendrik van der Aalst uit Eersel

Van der Aalst ontving de Brabant Bokaal voor zijn jarenlange vasthoudende en veelzijdige inzet voor het Kempenmuseum De Acht Zaligheden in Eersel. Als vrijwillig conservator is hij sinds jaar en dag het boegbeeld van het museum. Hij staat de zakelijk leider en het bestuur met raad en daad bij en begeleidt jonge professionals uit het vak.

Penny Klamer-Suppers uit Oss

Klamer-Suppers kreeg de onderscheiding voor haar grote en bijzondere bijdrage aan het popmuziek- en festivalklimaat in Oss en omgeving. Sinds de jaren tachtig is zij initiatiefneemster en drijvende kracht achter diverse grote

muziekevenementen in Oss, waaronder PopOss, Blues Touch en Muze Misse, waar naast bekende artiesten ook regionaal talent een podium krijgt.

Piet de Jongh uit Waalwijk

De Jongh werd geëerd voor zijn vele publicaties, grote kennis van zaken en enorme inzet voor cultuurhistorie en natuurbehoud in onder andere de Westelijke Langstraat en Het Groene Woud. Hij zet zich al meer dan 40 jaar in voor het behoud van de natuur in zijn regio, onder meer als voorzitter van de natuurvereniging IVN-De Waerdman en bij de inrichting van het Natura 2000-gebied van de polders tussen Waspik en Waalwijk.

November

02-11

- Bezoek aan de gemeente Roosendaal, gemeentehuis Roosendaal
- Bezoek aan de Oekraïense School in Breda

06-11

- Samen met gedeputeerde Saskia Boelema de opening verrichten van de Week van de Brede Welvaart, Tilburg University, Tilburg
- Werkbezoek brengen aan ziekenhuis Bernhoven, Uden
- In ontvangst nemen van de profielschets voor de nieuwe burgemeester tijdens de profielschetsvergadering van de gemeente Sint-Michiëlsgestel, gemeentehuis Sint-Michiëlsgestel

07-11

- Aansluiten bij het Netwerkdiner Verbonden Partijen, Kasteel Maurick, Vught

08-11

- Wandelafsprake met Joris Hogenboom van het Brabants Landschap, Landgoed Haanwijk, Sint-Michiëlsgestel
- Inleiding geven bij de bijeenkomst van de Rotary Gemert-Bakel/Laarbeek, restaurant De Keizer, Gemert

09-11

- Bijwonen startbijeenkomst voor de leden van Comité van Aanbeveling Vicki Brownhuis, Vicki Brownhuis, 's-Hertogenbosch

10-11

- Aanwezig bij het diner en de presentatie van het Urushi Atelier Netherlands in aanwezigheid van de Japanse ambassadeur Minami, Urushi Atelier, Vortum-Mullem

13-11 & 14-11

- GS-retraite, Tilburg

15-11

- Uitvaart Frank Houben, Vught

15-11 & 16-11

- Bezoek van de Kring van commissarissen van de Koning aan Brussel

16-11 & 17-11

- Bezoek van Provinciale Staten van Brabant aan Brussel

18-11

- Aanwezig bij het Debat van het Zuiden, Evoluon, Eindhoven

20-11

- Vergadering van de Kring van commissarissen van de Koning, Batavialand, Lelystad

21-11

- BrabantStad-dinsdag, provinciehuis
- Beklimming van de Sint-Janskathedraal, Gedeputeerde Staten samen met het college van B&W van 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch

22-11

- Gesprek met Z.M. Koning Willem-Alexander, samen met commissarissen van de Koning Van Dijk en Paas, Paleis Huis ten Bosch, 's-Gravenhage

23-11

- Toespraak houden tijdens het lustrumcongres van MCA Brabant (Multimodaal Coördinatie en Adviescentrum), provinciehuis
- Bijwonen Dag van de Democratie en herbeëdiging burgemeester Theo Weterings van de gemeente Tilburg, Stadhuis Tilburg

24-11

- Openingswoord uitspreken bij de BrabantStad verkenningsbijeenkomst voor Statenleden en de raadsleden van de B7-gemeenten, provinciehuis

27-11

- Herbeëdiging burgemeester Kees van Rooij van de gemeente Meierijstad, provinciehuis

28-11

- Toelichting geven aan VVD-fractie van de Eerste Kamer der Staten-Generaal ter voorbereiding op besluitvorming Spreidingswet, samen met burgemeester Roland van Kessel van de gemeente Cranendonck, 's-Gravenhage

29-11

- Gemeentebezoek aan de gemeente Gemert-Bakel, gemeentehuis en oude boswachterswoning De Rips

30-11

- Vergadering bestuurlijke regiegroep Taskforce-RIEC, Stadskantoor, Breda
- Spreken tijdens afscheidsbijeenkomst Deltacommissaris Peter Glas, Pulchri Studio, 's-Gravenhage
- Aanwezig tijdens het IPO-GS diner, Mereveld, Utrecht

Werkbezoeken aan gemeenten

In de ambtsinstructie is opgenomen dat de commissaris van de Koning regelmatig de gemeenten in haar provincie bezoekt. Als vast onderdeel hiervan ga ik in gesprek met het college van Burgemeesters en Wethouders en de fractievoorzitters uit de gemeenteraad.

Op 8 februari bracht ik een ambtsbezoek aan de gemeente Boxtel. De start was een gesprek met diverse mensen uit de Boxtelse samenleving op het politiebureau, de zogenaamde bondgenoten. Dat zijn betrokken inwoners die meedenken over allerlei zaken die spelen in de samenleving. Vervolgens vond een gesprek plaats met het college en de fractievoorzitters. Een van de thema's was natuurlijk vervoer over het spoor.

Op 22 maart was ik in de gemeente Boekel, waar we te gast waren bij Huize Padua. Na een gesprek met burgemeester Caroline van den Elsen sprak ik met het college van B&W over bereikbaarheid, openbaar vervoer en wonen. Vervolgens kregen we informatie over Huize Padua (waar mensen terecht kunnen voor geestelijke gezondheidszorg) en de toekomstige ontwikkelingen. Tevens was er een presentatie van het initiatief 'Heren-

boeren', een project dat op het terrein van Huize Padua wordt ontwikkeld. Daarna was er een rondleiding over het terrein en sprak ik met diverse bewoners. Tot slot was er een goed gesprek met de fractievoorzitters.

Het ambtsbezoek aan de gemeente Deurne op 1 juni startte bij museum De Wieger, bekend van het 'Het tuinpad van mijn vader' gelegen in het Wiegerbos achter het museum. Het tuinpad dat Hendrik Wiegersma eigenhandig rondom de Wieger aanplante, stond later centraal in het lied 'Het Dorp' van Wim Sonneveld, waarvan de Nederlandse tekst werd geschreven door Friso Wiegersma. Gesproken werd met de fractievoorzitters en het college. Daarna volgde een informatieve rondwandeling door het dorp en een erg leuk gesprek met medewerkers en begeleiders van ORO die een lunch-werkcafé runnen in het gemeentehuis.

Op 29 juni bezocht ik de gemeente Breda, waar ik een gesprek had met fractievoorzitters en college van B&W. Daarna brachten burgemeester Paul Depla en ik een bezoek aan FIT-Zuid (team flexibele interventies Zuid) en ging met hen op pad. Na een korte briefing heeft het team laten zien wat de Dienst Infra doet aan integrale samenwerking binnen de gemeente Breda. Doelstelling daarbij is om illegale goederen zoals wapens en drugs niet in de wijk te laten landen. Goed om een keer te zien en te ervaren. Ook mooi om de gedrevenheid van het FIT-team te zien in de strijd tegen ondermijning.

Bij mijn bezoek aan Drimmelen op 28 september sprak ik met burgemeester Boy Scholtze en had ik een gesprek met de fractievoorzitters van de gemeenteraad (o.a. over problematiek ambtelijke capaciteit, bestuurlijke weerbaarheid en verhoudingen coalitie-oppositie) en het college

(over o.a. de Biesbosch, wonen en energie). Vervolgens brachten we een bezoek aan drie locaties. De eerste was de taalklas bij Kindcentrum Jij, waar anderstalige kinderen tussen 6 en 12 jaar de kans krijgen om snel Nederlands te leren. Daarna stond de Energiebrouwerij Traais Energie Collectief op het programma en tot slot maakten we een mooie vaartocht in de Biesbosch.

Op 2 november was ik in de gemeente Roosendaal. Na een kort gesprek met burgemeester Han van Midden ontmoette ik de fractievoorzitters. Het gesprek ging over de kansen en potentie voor Roosendaal en de regio West-Brabant-West, maar ook onderwerpen als woningbouw en veiligheid en leefbaarheid kwamen aan bod. Wij bezochten de opvang van arbeidsmigranten, de Molenstraat en spraken daar met horeca-ondernemers en een kunstenaar. Het valt af en toe echt niet mee, maar ondernemers en gemeente hebben de handen ineengeslagen. De Broedplaats in de wijk Langdonk stond ook op het programma, veel positieve inzet van vrouwen aldaar! Aan het einde van het bezoek sprak ik het college, waar ook het onderwerp 'kansen voor de regio' centraal stond.

Het ambtsbezoek op 29 november was aan de gemeente Gemert-Bakel. Na een kort gesprek met burgemeester Michiel van Veen sprak ik met de fractievoorzitters waar onderwerpen als de schaa sprong van de regio, mobiliteit, woningbouw en het functioneren van de raad voorbij kwamen. Vervolgens brachten de burgemeester en ik een bezoek aan De Rips, een prachtig natuurgebied, waar de onderwerpen Peelrandbreuk, zwijnen en natuurbranden centraal stonden. Diverse natuurpartijen (zoals natuurmonumenten en Staatsbosbeheer), de Veiligheidsregio/brandweer en anderen spraken gepassioneerd over hun werk en dit mooie gebied. Het bezoek werd afgerond met een goed gesprek met het college.

Internationale zaken

Samenwerking met Vlaanderen / België

Als grensprovincie is het belangrijk goede relaties te onderhouden met onze Belgische en Vlaamse partners. Tweemaal per jaar ontmoeten bestuurders van (grens)gemeenten, (grens-)provincies en vertegenwoordigers van de rijksoverheid hun Vlaamse counterparts tijdens het grensregio-overleg. Hier worden uiteenlopende actuele onderwerpen besproken of aangekaart. Zo heb ik bijvoorbeeld aandacht gevraagd voor de grensoverschrijdende vuurwerkproblematiek en natuurbranden. Er worden niet alleen grensknelpunten besproken, maar ook oplossingen toegelicht. Zo is eind dit jaar het Benelux-politieverdrag in werking getreden, waardoor nu bijvoorbeeld een grensoverschrijdende politieachtervolging mogelijk is geworden.

Daarnaast was Noord-Brabant ook de gastheer van de tweejaarlijkse Vlaams-Nederlandse top. In het Noord-brabants Museum in 's-Hertogenbosch

kwam op 31 januari een groot deel van de Nederlandse en alle Vlaamse bewindspersonen bijeen om de onderlinge samenwerking te bespreken. Als gastvrouw was ik ook aanwezig bij het diner en kon ik de belangen van Brabant toelichten. Ik kijk dan ook terug op een geslaagde dag met een opbrengst waarop men verder kan bouwen in de onderlinge relatie.

De relatie met Belgische en Vlaamse diplomaten of bestuurders wordt steeds intensiever, inclusief het aantal ontmoetingsmomenten. Zo ben ik aanwezig geweest op de receptie ter gelegenheid van de Vlaamse Feestdag, is er een lunch geweest op de Belgische ambassade in het kader van de Vlaams-Nederlandse Delta en heb ik samen met collega Cathy Berx onze visie gegeven op het onderwerp 'water' in de eerste Bouvignelezing. Heel bijzonder was het om aanwezig te mogen zijn bij een deel van het programma van het staatsbezoek van Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima aan België. Tijdens een lunch in kasteel Seneffe werd er over 'water' gesproken, en was ik 's avonds aanwezig bij het strijkkoncert van Amsterdam Sinfonietta in Brussel.

Brabantdag in Eindhoven

De provincies Noord-Brabant en Vlaams-Brabant maakten, samen met o.a. de provincie Antwerpen, deel uit van het oude Hertogdom Brabant. Maar er zijn nog meer overeenkomsten. Beide provincies zijn innovatiehotspots met onderzoeksinstituten als KU Leuven, TU Eindhoven, IMEC en TNO. Innovatief ondernemerschap bindt beide provincies, net als goede relaties.

Op 11 oktober was er een door beide provincies georganiseerde 'Brabantdag', in samenwerking met Brainport Eindhoven. Dit relatie-evenement wordt eens in de twee jaar gehouden: de ene keer in Noord-Brabant en de andere keer in Vlaams-Brabant. Op Strijp-S en de Brainport Industries Campus (BIC) kwamen bestuurders en ondernemers samen onder het motto 'Samen sterker naar de toekomst'. Na een ontmoeting met het college van Vlaams-Brabant heb ik het plenaire deel mogen openen.

Europa (Brussel)

Het is belangrijk voor leden van GS én PS om gezamenlijk aan het begin van deze nieuwe bestuursperiode nader kennis te maken met de vierde bestuurslaag: Europa. De Europese instellingen en het proces zijn niet bij iedereen even bekend, maar wél belangrijk: een groot deel van de genomen besluiten in Brussel worden vervolgens geïmplementeerd door regionale en lokale overheden, of hebben gevolgen voor Brabantse ondernemers of kennisinstellingen. Het is dan ook essentieel voor Brabant om te weten wat er speelt, zichtbaar aanwezig te zijn, een goed netwerk te hebben en waar mogelijk (al dan niet met anderen) invloed uit te oefenen. Tijdens het bezoek aan Brussel hebben we nader kennis gemaakt met projecten gefinancierd uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), hebben we een bezoek gebracht aan het Europees Parlement, het Comité van de Regio's en de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de

Europese Unie, en hebben we gesproken met vertegenwoordigers van het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Benelux Unie. Naast het feit dat het zeer nuttig en leerzaam was, heeft het bezoek aan Brussel ook bijgedragen aan een goede onderlinge sfeer.

Ambassadeursontmoetingen

Ook in het afgelopen jaar heb ik diverse ambassadeurs mogen ontvangen in het provinciehuis, zoals de ambassadeurs uit Canada, de Verenigde Staten, Frankrijk, Duitsland en Spanje. Maar ook bij gelegenheden in de provincie heb ik kennisgemaakt met de diverse ambassadeurs, vaak gerelateerd aan culturele momenten of herdenkingen.

December

01-12

- Kennismaken met de provinciewinnaars van de door het Vakcentrum voor Zelfstandig Retailondernemers georganiseerde competitie 'Beste zelfstandige ondernemers in de foodbranche', Bart en Katja de Bresser uit Baarle-Nassau en Christ-Jan en Kara van Bedaf uit Achtmaal, provinciehuis
- Herbeëdiging burgemeester Hanne van Aart van de gemeente Loon op Zand, provinciehuis

04-12

- Herbeëdiging burgemeester Dilia Blok van de gemeente Someren, provinciehuis
- Sneakpreview Theater aan de Parade, 's-Hertogenbosch
- Bestuursvergadering Cultuurfonds Noord-Brabant, Huizinghe De Loet, 's-Hertogenbosch

06-12

- Bezoek aan de Burgemeesterskring Midden-Brabant, De Schaapjes, Haaren
- In ontvangst nemen van de profielschets voor de nieuwe burgemeester tijdens de profielschetsvergadering van de gemeente Dongen, gemeentehuis Dongen

07-12

- Welkomstwoord en bijwonen van de bijeenkomst van Brabantse en Zeeuwse gemeentesecretarissen over de Brabantse norm weerbare overheid, provinciehuis
- Opening verrichten bij de Brabant is Bright-day van de BOM, provinciehuis
- Brabantborrel en aanbieden Brabant Bid, Nieuwspoor 's-Gravenhage
- Diner-pensant met de commissarissen van de Koning en de Nederlandse dijkgraven, IPO, 's-Gravenhage

08-12

- Welkomstwoord bij het jaarlijkse Provinciaal Jeugddebate, provinciehuis

10-12

- 33^e Volkskerstzang, provinciehuis

11-12

- Vergadering Provinciale Regie Tafel, provinciehuis

12-12

- Aansluiten bij het staatsbezoek van de president van Zuid-Korea aan ASML in aanwezigheid van Z.M. Koning Willem-Alexander, Veldhoven
- Bijwonen opnames Brabander van het Jaar, Efteling, Kaatsheuvel

13-12

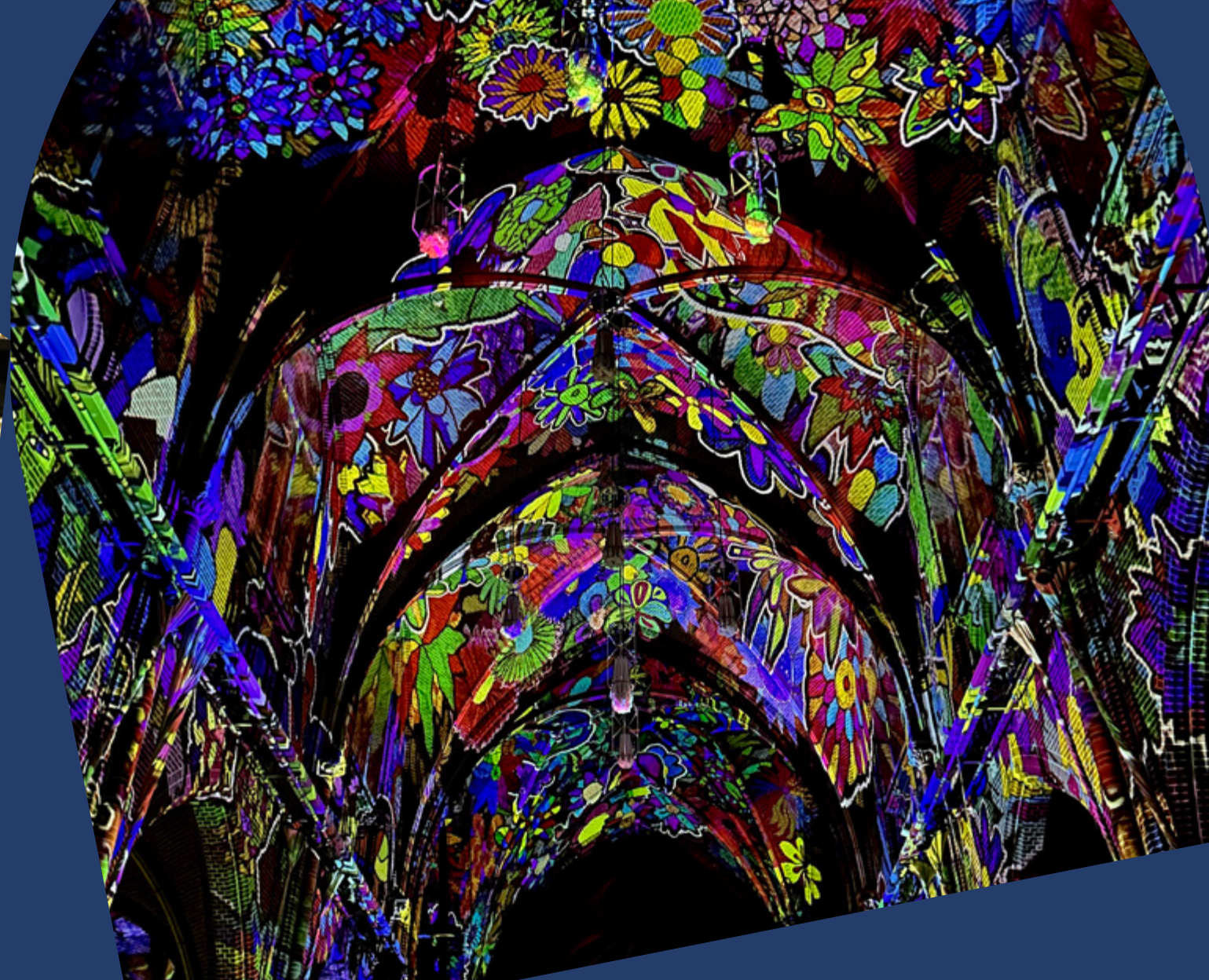
- Aansluiten bij de eindejaarsbijeenkomst van het Veteranenplatform, provinciehuis
- Vergadering Algemeen Bestuur Taskforce RIEC Brabant-Zeeland, Tilburg

14-12

- Beleefdheidsbezoek consul-generaal van het Turkse Consulaat in Rotterdam, Sevgi Kisack, provinciehuis

21-12

- Officiële opening verrichten van de tentoonstelling 'Leve het leven', Natuurmuseum Brabant, Tilburg

Weerbare overheid

Voor een eerlijke en fatsoenlijke samenleving

Weerbaarheid, of weerbare overheid wordt vaak in één adem genoemd met ondermijning. De term ondermijning is een gangbaar maar tegelijkertijd lastig te definiëren begrip. Met ondermijning duiden we eigenlijk de directe en indirecte nadelige effecten van de georganiseerde criminaliteit aan. Denk daarbij aan het vervagen van grenzen tussen onder- en bovenwereld, aan geweld en intimidatie, corruptie en oneerlijke concurrentie. Een weerbare overheid is vanuit die optiek een integrale en niet-naïeve overheid die weet waar de onder- en bovenwereld elkaar raken en op die plekken barrières opwerpt.

Mensen die er verstand van hebben, vinden dat de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit moet worden versterkt. Dat we het verdienmodel van de drugshandel moeten inperken omdat het geld en de macht die ermee gepaard gaan onze rechtsstaat onder druk zetten. In Brabant zijn we ons daar zeer van bewust en maken we – zoveel

mogelijk als één overheid – al vele jaren werk van de aanpak van ondermijning.

We zien onszelf graag als een faciliterende overheid, maar misschien nog wel belangrijker is de overheid in haar begrenzende rol. In de begrenzing van negatieve dynamiek. Dat is in essentie ook waar een weerbare overheid zich sterk voor maakt: een fatsoenlijke en eerlijke samenleving.

Brabantse norm weerbare overheid: een routekaart naar een weerbare overheid

Als we een vuist willen maken tegen ondermijning dan zullen we als overheid onze eigen defensie op orde moeten hebben. Om de gemeenten (én de provincie) daarbij te helpen is vorig jaar een Brabantse weerbaarheidsnorm gemaakt. Het initiatief daartoe nam ik destijds overigens niet vanuit mijn hoedanigheid als commissaris van de Koning, maar als gedeeld portefeuillehouder Weerbare Overheid binnen het samenwerkingsverband Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland.

De Brabantse norm is een handzame handreiking met concrete handvatten om zelfstandig of in gezamenlijkheid tot een minimum weerbaarheidsniveau te

komen. De dijken overal even hoog, zou je ook kunnen zeggen. Deze weerbaarheidsnorm is niet verplichtend maar ook zeker niet vrijblijvend. Als het gaat om zaken als integriteit, de bescherming van onze integriteit of de zorg voor een veilige werkomgeving voor alle medewerkers met een publieke taak past ons immers geen vrijblijvendheid.

Wij zijn intussen ruim een jaar onderweg met de Brabantse norm. De norm leeft maar moet tegelijk ook concurreren met heel veel andere prioriteiten. Daar komt bij dat capaciteit, of meer nog het gebrek aan capaciteit, voor menig gemeente een uitdaging vormt. Ik heb uiteraard begrip voor deze uitdagingen. Passend bij mijn taken en bevoegdheden als hoeder van de kwaliteit en integriteit van het openbaar bestuur in Brabant zal ik het lokaal bestuur daarom blijven ondersteunen in het versterken van zijn weerbaarheid. Bijvoorbeeld door initiatieven die bijdragen aan het vergroten van bewustwording, zoals de door de provincie ontwikkelde e-learning integriteit en weerbaarheid, of de bijeenkomst voor gemeentesecretarissen over de Brabantse norm weerbare overheid die plaatsvond in december 2023. Ik hoop en verwacht dat ik in mijn

volgende jaarverslag kan vermelden dat wij erin zijn geslaagd om te voldoen aan de ambities die we onszelf in de Brabantse norm hebben gesteld.

Bijeenkomst weerbare overheid voor Brabantse gemeentesecretarissen: de gemeentesecretaris kan het verschil maken

Op 7 december 2023 ontving ik in het provinciehuis de Brabantse gemeentesecretarissen voor een bijeenkomst die in het teken stond van de Brabantse norm weerbare overheid. Meestal organiseer ik bijeenkomsten voor burgemeesters, maar ik had de gemeentesecretarissen dit keer heel bewust uitgenodigd vanuit het besef dat zij een belangrijke bondgenoot zijn van de weerbare overheid. Dit was op 7 december 2023 meteen ook de belangrijkste en steeds terugkerende boodschap van alle sprekers aan de gemeentesecretarissen: U kunt het verschil maken!

Wij stonden tijdens de bijeenkomst stil bij enkele belangrijke thema's uit de Brabantse norm. Ik noem er hier twee:

Veilige publieke taak

"Agressie is overal, steeds vaker en steeds ernstiger", dat is hoe het nu door tal van beroepsgroepen wordt ervaren. En het is helaas ook hoe het in het openbaar bestuur wordt ervaren. Als we het concreet maken krijgt één op de drie ambtenaren - die contact hebben met burgers - op het werk te maken met agressie. Het zal niemand verbazen dat met name de online agressie enorm in de lift zit. Agressie ontwricht en brengt de gezondheid en het werkplezier in gevaar. Collega's vallen hierdoor uit of vertrekken. Agressie beïnvloedt ook de ambtelijke integriteit; ambtenaren kunnen hun functie niet adequaat uitvoeren door agressie.

Agressie-expert en bestsellerauteur Caroline Koetsenruijter nam de gemeentesecretarissen mee in de ontwikkeling van agressie en verharding in Nederland en kwam met concrete voorstellen om er wat tegen te doen. Geen 'goedbedoelde adviezen' en 'zie maar wat u ermee doet'

maar een indringende oproep aan de gemeentesecretarissen om agressie niet te gedogen en, vanuit hun werkgeversrol, werk te maken van een veilige werkomgeving. U kunt het verschil maken. Gelatenheid, achteloosheid en het gedogen van agressie zal ervoor zorgen dat agressie blijft woekeren, aldus Caroline Koetsenruijter. Oftewel; het houdt niet op, niet vanzelf...

Het Ministerie van BZK lanceerde het afgelopen verslagjaar een landelijke norm tegen agressie die we allemaal zouden moeten omarmen. 'Stop agressie samen: zeg nee tegen agressie, meld het en maak werk van veiligheid'. Bij de provincie zijn we er intussen mee aan de slag gegaan.

Integriteit en ambtelijke corruptie

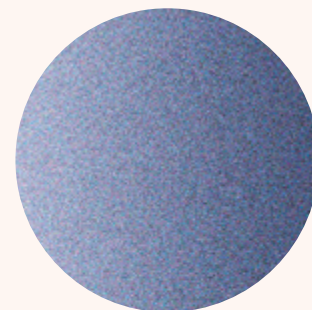
"De gehele overheid is in feite ongewild een belangrijke facilitator van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit." Deze ongemakkelijke boodschap hield de directeur van de Rijksrecherche, Arthur van Baaren, de gemeentesecretarissen voor. Overdreven? Niet meer na alle voorbeelden die vervolgens voorbij kwamen.

Van Baaren herhaalde de waarschuwing die hij het afgelopen jaar al vaker

deed. Criminele netwerken zoeken steeds actiever naar corrupte ambtenaren en het omkopen van ambtenaren is voor hen een verdienmodel geworden. Bekend is het voorbeeld van de Haagse gemeenteambtenaar die paspoorten kloonde voor de top van de onderwereld. Zij, en haar criminele tussenpersoon, werden hiervoor veroordeeld, maar de rechter tikte óók de gemeente Den Haag op de vingers. De gemeente, die op de hoogte was van de financiële situatie van de betrokken ambtenaar, werd verweten grof nalatig te hebben gehandeld en geen rekening te hebben gehouden met de kwetsbaarheid van een ambtenaar in een dergelijke functie.

De onder- en bovenwereld ontmoeten elkaar aan het gemeenteloket. Daar mogen we niet naïef over zijn en waakzaamheid naar de eigen interne organisatie is echt geboden. Wij zijn geneigd om in dit verband vooral te kijken naar de zogenaamde 'kwetsbare processen' zoals 'vergunningverlening' of de 'uitgifte van reisdocumenten' maar processen zijn op zichzelf niet kwetsbaar, ze worden kwetsbaar door omstandigheden. Bijvoorbeeld door de omstandigheid dat vanwege capaciteitsgebrek het vier-ogenprincipe

wordt losgelaten, de Wet Bibob niet wordt toegepast of door de omstandigheid dat een ambtenaar in financiële nood is geraakt. Heb dus vooral oog voor omstandigheden die processen kwetsbaar maken en meer nog, heb oog voor uw medewerkers. Dat is geen controle van medewerkers, dat is ter bescherming van uw medewerkers.

Brabander van het jaar 2023

Brabander van het jaar word je niet zomaar. Het is iemand die altijd voor anderen klaar staat en alles aan de kant zet om een ander te helpen of ingrijpt als iemand in nood is. De Brabanders hebben voorgedragen, genomineerd en massaal gestemd. Op Eerste Kerstdag mocht ik vanuit De Efteling, in een feestelijke televisie-uitzending van Omroep Brabant, bekendmaken wie de Brabander van het jaar 2023 is geworden.

De genomineerden waren*

Annemarie Mols uit Rijen

Annemarie is de drijvende kracht achter de Weggeefhoek Gilze en Rijen. Hier mogen mensen die weinig geld hebben, gratis spullen komen halen. Van kleding tot bestek en van meubels tot handdoeken. Zij helpt zo meer dan 300 gezinnen.

Ruben Lindenhovius uit Eindhoven en Sterre van den Boogaard uit Mierlo-Hout

Ruben en Sterre organiseerden en liepen Boots on the Ground. Dat is een loodzware wandeltocht van maar liefst 200 kilometer om aandacht te vragen en geld in te zamelen voor oud-militairen met een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Met een groep studenten liepen zij vier dagen door weer en wind.

Jan Minkels uit Den Dungen

Niemand zou zich eenzaam moeten voelen. Daarom nodigt Jan in zijn eigen huis regelmatig mensen uit die alleen zijn en kookt hij gratis een driegangendiner voor hen. En wat over is geeft hij weg aan mensen die niet veel te besteden hebben.

Leny van Zundert uit Etten-Leur

Leny organiseert met haar Stichting Nu Jij! al meer dan tien jaar verwendagen voor mensen met kanker. Ze hoopt dat zij zo even hun zorgen vergeten. Leny heeft zelf borstkanker gehad. Na haar genezing was ze zo blij met de nieuwe kans die zij kreeg, dat ze besloot iets te gaan doen voor lotgenoten.

Frans Monsieurs en Thijs van Miert uit Tilburg

Frans en Thijs zijn helden. Ze aarzelden geen moment toen hun vriend Theo met zijn scooter het water in reed. De scooter zakte. Maar omdat de mannen snel in actie kwamen, lukte het hen om Theo veilig op het droge te krijgen.

De Brabander van het jaar 2023 is geworden: **Jan Minkels** uit Den Dungen. Van harte gefeliciteerd!

*Bron: Omroep Brabant

Nawoord studenten

Wij zullen onszelf eerst even voorstellen, wij zijn Mariëtte de Blok & Indi Theeuwes. Momenteel zitten wij in ons afstudeerjaar binnen de richting New Design & Attitudes op het St. Joost School of Art & Design in Breda. Het vormgeven en opmaken van het jaarverslag van 2023 leek ons een mooie opdracht waar wij met veel plezier aan hebben mogen werken.

Tijdens onze ontmoeting met de commissaris vertelde ze over afgelopen jaar. Zo was dit het eerste normale jaar na corona waardoor de commissaris veel activiteiten voor het eerst heeft mogen uitvoeren. Ze ontmoet veel mensen met verschillende achtergronden en functies, van de Koning tot de lokale ondernemer. In haar vrije tijd geniet ze van de natuur en tijdens haar werk is ze vaak in stedelijke gebieden te vinden. Ze vertelt ons ook dat zij eigenlijk alleen documenten met hoogte- en dieptepunten op haar bureau krijgt en in haar werkkamer op het provinciehuis hangt een serie zelfgemaakte foto's die de seizoenen laten zien. Dit zijn allemaal voorbeelden waarin de commissaris balans zoekt tussen twee uitersten. Niet alleen binnen haar werkzaamheden komt dit terug, maar ook in haar karakter en outfits menen wij een zekere balans te herkennen. Zo zou 'balans' ook het thema worden van dit jaarverslag.

Dit thema hebben wij binnen de vormgeving op verschillende manieren laten terugkomen. We zijn begonnen met het idee van het stapelen van blokken; iets wat we als kind allemaal hebben gedaan en van jongs af aan al stimuleert om te zoeken naar balans. Zo ontstonden de stapels van

grafische vormen die door het hele verslag terugkomen. Aangezien er beweging nodig is om de balans te kunnen bewaren staan de blokken soms ook een beetje scheef. Zoals eerder aangegeven vonden wij zelfs in de blazers van de commissaris een mooie vorm van balans wat betreft kleur. Het leek ons daarom heel leuk om hier ons kleurenpalet op te baseren met paars en blauw als hoofdkleuren, waarvan paars ook een lievelingskleur van de commissaris bleek te zijn. Naast de kleur komt ook het materiaal vanuit haar kleding terug in de omslag.

Ter afsluiting willen wij Koen Verhees graag bedanken voor zijn grafische adviezen en kennis. Verder willen wij Marjolein Roggeveen-Drost bedanken voor de fijne samenwerking en het zorgvuldig overdragen aan Tamara van der Hoek-Straten, die wij uiteraard ook willen bedanken voor de prettige samenwerking en het snelle handelen. Veel dank aan drukkerij Koninklijke van der Most voor de interessante rondleiding en het meedenken in de uitvoering en dank aan Joke Mestdagh voor het samenbrengen van ons als duo. Tot slot willen wij Ina Adema, de commissaris van de Koning van Noord-Brabant, bedanken voor dit mooie project en het vertrouwen dat ze ons heeft gegeven rondom het maken van haar jaarverslag. Wij kijken erg positief terug op de opdracht en de samenwerking met de mensen van het provinciehuis en willen allen bedanken voor de creatieve vrijheid die we gekregen hebben.

Fotografen en Fotobijschriften

Pagina 3

Foto: Ina Adema
Tijdens een wandeling bij de Loonse en Drunense Duinen.

Pagina 8 & 9

Foto: Elles van Pinxteren
Nieuwjaarsontmoeting van de Provincie Noord-Brabant. Veel ontmoetingen; met mensen kennismakeert, hernieuwd kennismakeert en ook oude bekenden ontmoet. In mijn nieuwsjaarstoespraak heb ik de hoop uitgesproken dat 2023 het jaar van de vrede en dialoog wordt. De slag om de ruimte, onvermijdelijk kiezen en samen het verschil maken, waren de kernpunten.

Pagina 10

Foto: Erik van der Burgt
De traditionele groepsfoto van Provinciale Staten op de trap naar de Statenzaal.

Pagina 15

Foto: Ina Adema
Provinciale Staten bezochten in Brussel het Europees Parlement, het Comité van de Regio's en er waren diverse sprekers waaronder Europarlementariërs en een vertegenwoordiger van de Benelux.

Foto: Marc Bolsius
Tijdens de laatste vergadering van Provinciale Staten 2019-2023 zijn vier vertrekende Statenleden Koninklijk onderscheiden. Van links naar rechts: Walter Manders, Tycho Holleman, Anne van Diemen en Nurettn Altundal.

Pagina 16

Foto: Marc Bolsius
Vergadering van Provinciale Staten in de Statenzaal.

Pagina 18 & 19

Foto: Marc Bolsius
Installatie van de nieuwe Staten op 29 maart. De 55 Staten-leden zijn verdeeld over 15 fracties.

Pagina 22

Foto: Oerlemans Plastics
Op 16 februari bezocht ik samen met burgemeester Egbert Lichtenberg van Altena en burgemeester Kees van Rooij van Meierijstad Oerlemans Plastics BV in Giessen. Oerlemans Plastics BV is een producent en toeleverancier van een breed assortiment specialistische flexibele folies en verpakkingen uit eenlaagse en meerlaagse polyolefine grondstoffen, wereldwijd. Een mooi Brabants bedrijf met Joan Hanegraaf als gedreven en inspirerende CEO.

Pagina 23

Foto: Ina Adema
Deze foto is genomen in het Taleninstituut Regina Coeli te Vught, waar ik op 27 januari op bezoek was. Het instituut is opgericht door de Zusters Kanunnikessen van de Heilige Augustinus in Vught. Zij maakten deel uit van een internationale onderwijscongregatie. Vandaar dat de omgang met verschillende talen en culturen vanzelfsprekend voor hen was. Met overtuiging zetten ze zich in om mensen te helpen een nieuwe taal te leren. Al snel ging het verhaal rond dat je voor het leren van een taal bij 'de Nonnen in Vught' moet zijn.

Tegenwoordig worden de lessen niet meer verzorgd door de zusters, maar door hoogopgeleide native speakers uit alle windrichtingen. Maar het gedachtegoed en de methode zijn nog springlevend. En dat was te merken tijdens het bezoek, mooi om te zien en te ervaren.

Pagina 24 & 25

Foto: Erik van der Burgt
De jaarlijkse Sleuteldragersborrel in het provinciehuis. Het is ieder jaar een feest om al die verendragers, hoogheden, leden van hofhoudingen en (oud-)bestuursleden van de Brabantse Carnavals Federatie te mogen ontvangen.

Pagina 27

Foto: Ina Adema
Het college van Gedeputeerde Staten en het college van B&W van 's-Hertogenbosch tijdens de Avontuurlijke klim op de Sint-Janskathedraal in 's-Hertogenbosch.

Pagina 28

Foto: Marc Bolsius
Het nieuwe college van Gedeputeerde Staten.

Pagina 30

Foto: Ina Adema
Op 1 februari hield ik in Halsteren een toespraak bij de indrukwekkende herdenking van de watersnoodramp in 1953. 247 Brabanders kwamen om bij deze ramp. Het slot van mijn toespraak: "Die aandacht voor het water, de veiligheid en het klimaat kan en mag nu in de toekomst niet verslappen. De ramp, de pijn van het verlies van naasten, van familie legt ons die taak op. Dat zijn wij aan hen verplicht. Wij herdenken de slachtoffers in het blijvende besef dat het onze verplichting naar de toekomst is".

Pagina 31

Foto: Stephan Hoek fotografie
Op 1 februari was ik aanwezig bij de indrukwekkende nationale herdenking van de watersnoodramp in 1953. Samen met gedeputeerde Stijn Smeulders heb ik een krans gelegd.

Pagina 32 & 33

Foto: Arnoud Reijnen
Reünie van (oude) colleges van GS (inclusief partners). Onderdeel van het programma was een rondleiding in het Europees Keramisch Werk Centrum in Oisterwijk.

Pagina 36 & 37

Foto's: LAVFotografie
Op 16 mei is het vernieuwde Van Gogh Village Museum geopend door Koningin Máxima en voorzitter Jan Kees Lemkes. Van Gogh woonde tussen december 1883 en november 1885 in Nuenen en schilderde daar ongeveer een kwart van zijn oeuvre. In het museum staat het leven en het werk van Van Gogh in deze periode centraal. Het museum is prachtig geworden, een bezoek zeker waard.

Pagina 39

Foto: Elles van Pinxteren
In het provinciehuis opende Koning Willem-Alexander op 29 september de foto-expositie Nationaal stilstaan bij corona. In die tentoonstelling vertellen 44 Nederlanders door middel van een foto het verhaal van iemand die het meeste indruk op die persoon heeft gemaakt tijdens de pandemie.

Pagina 40

Foto's: LAVFotografie
Op 16 mei is het vernieuwde Van Gogh Village Museum geopend door Koningin Máxima en voorzitter Jan Kees

Lemkes. Van Gogh woonde tussen december 1883 en november 1885 in Nuenen en schilderde daar ongeveer een kwart van zijn oeuvre. In het museum staat het leven en het werk van Van Gogh in deze periode centraal. Het museum is prachtig geworden, een bezoek zeker waard.

Pagina 43

Foto: Ina Adema

Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima brachten een staatsbezoek aan België. Op 21 juni boden Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima Koning Filip en Koningin Mathilde een concert aan van strijkorkest Amsterdam Sinfonietta in cultuurhuis Flagey in Brussel. Ik sta zelf op de foto met collega gouverneur van Limburg Emile Roemer en collega Jan Spooren, gouverneur van Vlaams-Brabant.

Foto: Mischa Schoemaker

Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima met Koning Filip en Koningin Mathilde tijdens het staatsbezoek aan België. Ik was aanwezig bij een deel van het staatsbezoek, namelijk de lunch in het Kasteel van Senefte, waar het inhoudelijke thema 'water' was. Diezelfde avond boden Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima Koning Filip en Koningin Mathilde een concert aan van strijkorkest Amsterdam Sinfonietta in cultuurhuis Flagey in Brussel.

Pagina 44 en 45

Foto: Elles van Pinxteren

Koningin Máxima bracht op 26 oktober een werkbezoek aan de Dutch Design Week in Eindhoven. Ook het Brabant Ontmoet Café van de Provincie Noord-Brabant werd verrast met een bezoek.

Pagina 46

Foto: Ina Adema

Op 9 maart was ik samen met kandidaat-Statelieden te gast bij Curio in Breda in het kader van de MBO-tour die in het teken stond van de Provinciale Statenverkiezingen. Leuke gesprekken, goede debatten. Een mooie middag waarbij studenten hun standpunten duidelijk naar voren hebben gebracht en andersom het belang van de Provincie en het belang van stemmen ook duidelijk over voetlicht kwam.

Pagina 47

Foto: Ina Adema

Op 12 maart was ik aanwezig bij het NK Maasheggen-vlechten in Oeffelt, met maar liefst drie provinciale teams. Een mooie traditie!

Pagina 50

Foto: Ina Adema

Verkenner burgemeester Sacha Ausems heeft op 12 april bekend gemaakt welk advies ze geeft aan de Staten ten aanzien van de vorming van een nieuw provinciebestuur. Ze beveelt aan dat BBB, VVD, GL en PvdA met elkaar verder praten, eventueel aangevuld met Lokaal Brabant. Pieter Verhoeve (BM Gouda) gaat aan de slag met het vervolg.

Pagina 51

Foto: Arnoud Reijnen

De BBB heeft burgemeester Pieter Verhoeve van Gouda aangewezen als formateur voor het vormen van een coalitie in de provincie Noord-Brabant.

Pagina 54

Foto: Ina Adema

De stichting En Route organiseert ieder jaar vanuit Vlijmen een Truckersdag waar mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking uit de gemeente Heusden de VIPS zijn en als zodanig mee toeren in het konvooi van 100 trucks. Het konvooi reed onder andere door Haarsteeg. In het provinciehuis was de lunch, een rondleiding en een gezellig muziekprogramma. Geweldig dat dit met vereende krachten door velen mogelijk wordt gemaakt.

Pagina 55

Foto: Ina Adema

Bezoek van Rotary Veghel aan het provinciehuis op 21 april.

Pagina 58

Foto: Elles van Pinxteren

Op 22 mei was de prijsuitreiking van de Duurzaam Design Award voor primair en voortgezet onderwijs in ons provinciehuis. Winnaar categorie VO was klas 1KG2 van Campus 013 in Tilburg. Winnaar categorie primair onderwijs was groep 8 van Kindcentrum Meander uit 's-Hertogenbosch, op deze foto te zien.

Pagina 59

Foto: Ina Adema

Op 11 mei was ik op bezoek bij VDL waar ik sprak met Wim en Willem van der Leegte. Kracht door samenwerking. Dat is de basis van VDL Groep, het internationale industriële familiebedrijf met het hoofdkantoor in Brainportregio Eindhoven. VDL Groep is met ruim 16.000 medewerkers actief in 19 landen. De groep omvat meer dan 100 werkmaatschappijen, elk met een eigen specialisme, die onderling intensief samenwerken.

Pagina 61

Foto: Ina Adema

Kersenbloesem bij het provinciehuis.

Pagina 62 & 63

Foto's: Jan van de Ven

Jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst Nationaal Monument Kamp Vught met rechts de kranslegging en links het plaatsen van portretten van de 750 mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn overleden of doodgeschoten in het kamp. Bezoekers van de herdenking kregen elk een foto van een slachtoffer met daarop de naam en de geboorte- en sterfdatum.

Pagina 66

Foto: Ina Adema

Ontvangst van de Veteranen Lelystad. Fijn hen weer te zien en te spreken. Warme en waardevolle contacten en een mooie gelegenheid ook om een kleine rondleiding in ons provinciehuis te geven.

Pagina 67

Foto: Ina Adema

Op 24 juni was ik aanwezig bij de Veteranendag in Den Haag. In de ochtend was een programma in de Koninklijke Schouwburg, waar veel veteranen aan het woord kwamen. In de middag nam onze Koning het defilé af.

Pagina 69

Foto: Ina Adema

Met de burgemeesters van de B5-steden was ik te gast bij MindLabs, waar we werden ontvangen door directeur Petra van Dijk.

Foto: Eddie Mol
Op 13 februari was de jaarlijkse SG (Secretaris-Generaal) en DG (Directeur-Generaal) bijeenkomst van BrabantStad. Een ontmoeting tussen Rijksambtenaren, gemeente-, provincie- en waterschapsbestuurders. De locatie was prachtig; een oud klooster, waar tegenwoordig de Jheronimus Academy of Data Science is gevestigd.

Pagina 70

Foto: Erik van der Burgt
BrabantStad-bestuurders van links naar rechts: Jack Mikkers (burgemeester 's-Hertogenbosch), Elly Blanksma (burgemeester Helmond), Frank den Brok (wethouder Oss), Theo Weterings (burgemeester Tilburg), Ina Adema, Han Polman (burgemeester Roosendaal), Jeroen Dijsselbloem (burgemeester Eindhoven), Jeroen Bruijns (wethouder Breda).

Foto: Erik van der Burgt
Stuurgroep BrabantStad bij de officiële toetreding van Oss en Roosendaal van links naar rechts: Marianne van der Sloot (wethouder 's-Hertogenbosch), Martijn de Kort (wethouder Helmond), Sidney van den Bergh (wethouder Oss), Maes van Lanschot (wethouder Eindhoven), Elies Lemkes-Straver (voormalig gedeputeerde provincie Noord-Brabant), Arwen van Gestel (wethouder Roosendaal), Jeroen Bruijns (wethouder Breda), Bas van der Pol (wethouder Tilburg).

Pagina 72 & 73

Foto: Ina Adema
Tijdens de Tweede Wereldoorlog stortten in onze provincie meer dan duizend geallieerde oorlogsvliegtuigen neer. In de buurt van Rucphen waren dat twee Halifax bommenwerpers en een P51 Mustang jachtvliegtuig. Vier jaar geleden schreef

Ad van Uffelen een boek over de Halifax die onder de rook van Rucphen in de nacht van 22 juni 1943 neerstortte. Het toestel met zeven bemanningsleden was op weg naar het Ruhrgebied in Duitsland, maar werd door een Duitse Messerschmidt nachtjager uit de lucht geschoten. Pilot Colin Rees Pearce uit Nieuw-Zeeland loosde zijn 1000-ponder bommen nog boven weilanden en akkers voordat het toestel crashte. Alle inzittenden kwamen om het leven.

Van Uffelen ging sinds zijn boek uitkwam door met onderzoek naar de twee andere neergestorte toestellen: de Amerikaanse Mustang kwam op 21 mei 1944 in Sint Willebrord naar beneden. En de andere Halifax bommenwerper, die op 17 juni 1944 bij Schijf ontplofte.

Op 22 juni 2023 werden de drie monumenten ter nagedachtenis aan de inzittenden van de drie vliegtuigen onthuld in aanwezigheid van familie en de ambassadeurs van Canada en Nieuw-Zeeland. Tevens waren er vertegenwoordigers van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. Op de foto is Susannah Gordon aan het woord, de ambassadeur van Nieuw-Zeeland. Een indrukwekkende en ontroerende bijeenkomst waar de mannen centraal stonden die hun leven gaven voor onze vrijheid.

Pagina 75

Foto: Ina Adema
Beëdiging van Erik Ronnes als waarnemend burgemeester van Sint-Michielsgestel.

Foto: Ina Adema
Installatie van Marina Starmans-Gelijns als burgemeester van Etten-Leur.

Pagina 76

Foto: Ina Adema
Herbeëdiging van Judith Keijzers-Verschelling als burgemeester van Oirschot.

Foto: Arnoud Reijnen
Herbeëdiging van Jack Mikkers als burgemeester van 's-Hertogenbosch.

Pagina 77

Foto: Marc van Zuylen
Paul Rüpp, (waarnemend) burgemeester van Maashorst.

Pagina 79

Foto: Dolph Cantrijn
Herbeëdiging van Theo Weterings als burgemeester van Tilburg.

Foto: Ina Adema
Diner met burgemeesters die afscheid hebben genomen.

Pagina 80

Foto: Bram Saeys
Wim van der Leegte, 1947-2023.

Pagina 81

Foto: Marc Bolsius
Frank Houben, 1939-2023.

Pagina 84

Foto: Marc Bolsius
Tijdens de Statendag van 7 juli ontvingen we in het provinciehuis uiteenlopende gasten. De jeugdgraad van de gemeente Son en Breugel, Vrouwen van Nu uit de gemeente Oirschot

en de gemeenteraad van Gemert-Bakel. Ze kregen uitleg over het werk van de provincie, een rondleiding in het gebouw en woonden een deel van de Statenvergadering bij.

Pagina 85

Foto: Ina Adema
Bij de finish van de Nijmeegse Vierdaagse met Esmah Lahlah, wethouder van Tilburg.

Pagina 88

Foto: Ina Adema
Herbeëdiging van Kees Jan de Vet als dijkgraaf van Waterschap Brabantse Delta.

Pagina 89

Foto: Ina Adema
Op 27 augustus bezocht ik de Brabantsedag in Heeze. Wat een creativiteit, doorzettingsvermogen en gemeenschapszin!

Pagina 90

Foto: Ina Adema
Op 4 februari won de Brabantse Fem van Empel in Hoogerheide het wereldkampioenschap Veldrijden, een top-prestatie!

Pagina 93

Foto: Arnoud Reijnen
Samen met collega gouverneur Cathy Berx (Provincie Antwerpen) mocht ik de eerste Bouvigne Waterlezing houden, met als thema water. Inspiratiebron was onder andere het rapport “Zonder water, geen later” dat vorig jaar verscheen over de aanpak van de droogte in Brabant.

Pagina 94

Foto: Ina Adema
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Den Haag.

Pagina 96 & 97

Foto: Ina Adema
Ministerie van Justitie en Veiligheid, Den Haag.

Pagina 100 & 101

Foto: Peter van de Wal
In het kader van haar 75-jarig bestaan trad Politieharmonie Oost-Brabant op in Rome tijdens de mis in de Santa Maria dell'Anima.

Foto: Ina Adema
In het kader van haar 75-jarig bestaan trad Politieharmonie Oost-Brabant op tijdens de mis in het Vaticaan.

Pagina 103

Foto: Ina Adema
Op 3 september was ik aanwezig bij de Kringgildedag Hoge Schuts, georganiseerd door het Onze Lieve Vrouwe en Catharinagilde Erp. Oude verbanden van broeder- en zusterschap, ook in de huidige tijd zo belangrijk en een vaste waarde in onze Brabantse samenleving.

Pagina 106

Foto: Ina Adema
Op bezoek bij de senioren van de Brandweer Veghel. Aanleiding was de herinnering aan Ad van de Donk. Hij was jarenlang vrijwilliger bij de brandweer. Zijn zonen, waaronder Wim van de Donk, waren bij de avond aanwezig, evenals burgemeester Kees van Rooij van Meierijstad. We waren te gast bij verschillende oefeningen van de brandweer.

Mooi om te zien dat er in Veghel een actieve club brandweervrijwilligers is die altijd klaarstaat voor de samenleving.

Pagina 107

Foto: Hennie van Schooten
Al vanaf 2011 organiseren de Hoeders van Brabant jaarlijks een Brabantbreed en innovatief evenement op het terrein van cultuur of natuur. Dit jaar gebeurde dat in de Gennep Hoeve in Eindhoven onder de titel BrabantSmaakt! Een zeer goed gekozen thema omdat de voedseltransitie in Brabant volop in beweging is.

Pagina 108

Foto: Rick Arnold
Uitreiking van het predicaat Koninklijk aan Heijmans NV bij gelegenheid van het 100-jarig bestaan.

Pagina 111

Foto: Marc Bolsius
Tijdens de Lintjesregen mocht ik burgemeester Roderick van de Mortel van Vught verrassen met een Koninklijke onderscheiding. Hij is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau wegens zijn bijzondere verdiensten in het openbaar bestuur en vrijwillige nevenactiviteiten.

Pagina 112

Foto: Erik van der Burgt
Pieter van Geel ontving bij zijn afscheid als voorzitter van BrabantAdvies de Provinciepenning en het Ereburgerschap van Brabant. Hij kreeg de onderscheiding op grond van de betekenis die hij heeft gehad voor de Brabantse samenleving als geheel en het openbaar bestuur en ruimtelijke ordening in het bijzonder.

Pagina 114 & 115

Foto: Ina Adema
Op 21 oktober was ik op uitnodiging van burgemeester Roland van Kessel aanwezig bij de Buulse Proms. Ik heb genoten van dit mooie feest, wat een kwaliteit met enorm veel vrijwilligers.

Pagina 116

Foto: Ilse Wolf
Samen met de Van Gogh Sites Foundation en Van Gogh Nationaal Park viert het Cultuurfonds Noord-Brabant jaarlijks de geboortedag van Vincent van Gogh met Salon Van Gogh: een rendez-vous met Van Gogh waarin cultuur en natuur elkaar ontmoeten.

Foto: Ilse Wolf
De Nieuwe Makersregeling van het Cultuurfonds heeft tot doel nieuwe makers ruimte, tijd en vertrouwen te bieden om een aaneengesloten periode volledig te kunnen focussen op een artistiek proces. Uit ruim 90.000 inzendingen werden 15 projecten geselecteerd.

Pagina 117

Foto: Marjo van de Peppel
Op 17 juni heb ik de Designprijs 2023 van het Cultuurfonds Noord-Brabant uitgereikt aan social designer Manon van Hoeckel uit Breda.

Pagina 119

Foto: Ilse Wolf
De Brabant Bokaal wordt sinds 2008 jaarlijks toegekend aan personen die zich als vrijwilliger op meer dan bijzondere

wijze inzetten voor cultuur en natuur in de provincie. Op 30 oktober mocht ik de Brabant Bokalen uitreiken aan Hendrik van der Aalst, Penny Klamer-Suppers en Piet de Jongh.

Pagina 120 & 121

Foto: Ina Adema
De Bossche landschapsarchitect Frank Meijer kreeg op 4 oktober de Cultuurprijs Noord-Brabant. De uitreiking vond plaats in het Werkwarenhuis in 's-Hertogenbosch tijdens het 25-jarig jubileumfeest van MTD Landschapsarchitecten, het ontwerp bureau waar Frank Meijer mede-eigenaar van is.

Pagina 125

Foto: Ina Adema
Op 22 maart bracht ik een werkbezoek aan de gemeente Boekel. Deze foto samen met burgemeester Caroline van den Elsen is genomen bij Huize Padua, waar we te gast waren.

Pagina 126

Foto: Ina Adema
Mijn ambtsbezoek aan de gemeente Gemert-Bakel vond plaats op 29 november. Wij brachten onder andere een bezoek aan De Rips, een prachtig natuurgebied waar we spraken met afgevaardigden van Natuurmomenten, Staatsbosbeheer, de Veiligheidsregio en de brandweer.

Pagina 127

Foto: Ina Adema
Tijdens een werkbezoek aan de gemeente Roosendaal sprak ik met de fractievoorzitters en brachten we een bezoek aan de opvang van arbeidsmigranten, de Molenstraat en De Broedplaats in de wijk Langdonk.

Pagina 129

Foto: Martijn Meuwissen

Op 31 januari vond in het Noordbrabants Museum de twejaarlijkse Vlaams-Nederlandse top plaats. Een groot deel van de Nederlandse en Vlaamse bewindspersonen kwam bijeen om de onderlinge samenwerking te bespreken. Als gastvrouw was ik ook aanwezig bij het diner en kon ik de belangen van Brabant toelichten.

Foto: Braintours Eindhoven, Ralph Buisman

De Brabantdag 2023 was in Eindhoven. In de ochtend werden onze gedeputeerden en de gedeputeerden van Vlaams-Brabant gastvrij ontvangen door burgemeester Jeroen Dijsselbloem en vond een rondleiding plaats in het gebied Strijp-S.

Pagina 130

Foto: Arnoud Reijnen

Op 2 februari ontvingen wij de ambassadeur van de Verenigde Staten, Shefali Razdan Duggal. Op de foto tekent zij het gastenboek van de Provincie Noord-Brabant.

Foto: Ina Adema

De Kring van Commissarissen bracht op 16 november een bezoek aan Brussel. Wij waren onder andere te gast in de ambtswoning van de Nederlandse ambassadeur in België, Pieter Jan Kleiweg de Zwaan.

Pagina 132 en 133

Foto: Joop Smeets

De ambassadeur van Japan, Hiroshi Minami, bracht samen met zijn echtgenote een bezoek aan het Urushi Atelier Netherlands in Vortum-Mullem. Het unieke Japanse ambacht

urushi (Japans lakwerk) wordt maar op enkele plekken buiten Japan beoefend. Een atelier dat volledig gespecialiseerd is in dit ambacht, gelegen in de gemeente Land van Cuijk, is dan ook een unicum. Urushi Atelier Netherlands zet zich hiermee in voor het behoud van Japans cultureel erfgoed overzee.

Pagina 136

Foto: Ina Adema

Op 1 december ontmoette ik vier geweldige supermarkt-ondernemers. Jumbo-ondernemers Katja en Bart de Bresser uit Baarle-Nassau en Coop-ondernemers Christ-Jan en Kara van Bedaf uit Achtmaal. Zij zijn in onze provincie de winnaars van de ZOZZ Award voor de beste zelfstandige ondernemer in de foodbranche. Het zijn alle vier zeer betrokken ondernemers die in hun dorp onderscheidend zijn.

Pagina 137

Foto: Ina Adema

Bezoek aan het GLOW Festival in Eindhoven. Het jaarlijks terugkerende festival is een gratis lichtkunstfestival waar kunstenaars en ontwerpers uit binnen- en buitenland lichtkunst- en designtoepassingen tonen die tot stand zijn gekomen door het gebruik van nieuwe mediatechnologieën, zoals computers, sensoren, animaties, maar ook bekendere projectietechnieken.

Pagina 139

Foto's: Elles van Pinxteren

Op 7 december ontving ik de Brabantse gemeentesecretarissen voor een bijeenkomst die in het teken stond van de Brabantse norm weerbare overheid.

Pagina 140

Foto: Elles van Pinxteren

Op 7 december ontving ik de Brabantse gemeentesecretarissen voor een bijeenkomst die in het teken stond van de Brabantse norm weerbare overheid. Op deze foto spreekt agressie-expert en bestsellerauteur Caroline Koetsenruijter.

Pagina 143

Foto: Marcel van Dorst

De bekendmaking van de winnaar van de verkiezing Brabander van het Jaar 2023: Jan Minkels uit Den Dungen.

Pagina 144 & 145

Foto: Joanne de Fijter-van Uden

De 33e editie van de Volkskerstzang in het provinciehuis. Met medewerking van het Koninklijk Mannenkoor La Bonne Espérance uit Eindhoven (o.l.v. Ad Broeksteeg), De Stadspijpers 's-Hertogenbosch (o.l.v. Willem Gerritsen), Harmonie De Oude Post 's-Hertogenbosch (o.l.v. Hugo Verweij) en kinderkoor De Koorkids uit Oss, sopraan Roos van der Sanden en Jona Hendriks die het kerstverhaal voorlas. Het goede doel dit jaar was: Jonge Mantelzorgers.

Pagina 147

Foto: Lisanne Boon

Ontwerpers van dit jaarverslag, Mariëtte de Blok en Indi Theeuwes. Zij zijn vierdejaards New Design & Attitudes studenten aan het St. Joost School of Art & Design in Breda. De foto is gemaakt in de letterzetterij van de grafische werkplaats op de academie in Breda.

Colofon

Vormgeving

Mariëtte de Blok, ontwerper
Indi Theeuwes, ontwerper

Realisatie

Bert Schampers, eindredactie
Koen Verhees, grafisch consultant, provincie Noord-Brabant
Marjolein Roggeveen-Drost en Tamara van der Hoek-Straten,
kabinet commissaris van de Koning, provincie Noord-Brabant
Met dank aan de medewerkers van het kabinet en de
provincie voor hun tekstuele bijdrage.

Druk

Koninklijke Van der Most B.V.

Datum

April 2024

Copyright

Voor deze publicatie is onder andere gebruik gemaakt van archiefbeeld. Zoveel mogelijk is getracht de eventuele rechthebbenden van deze afbeeldingen te achterhalen. Indien u meent de auteursrechten van een van de gepubliceerde afbeeldingen te bezitten, dan kunt u contact opnemen met:

Kabinet van de commissaris van de Koning in Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder toestemming vooraf van de rechthebbende, in dit geval de commissaris van de Koning in de provincie Noord-Brabant. Voor toestemming kunt u contact opnemen met bovenstaand adres.

